

LIETUVA GAUSIANTI NEPRIGULMYBĘ

Kaizerio antrasis sūnus busias Lie- tuvos karaliūm

Vokiečiai jau įėjo Rumu- nijon 80 mylių

Austrijos karalius visai silpnas

LIETUVA GAUSIANTI NEPRIGULMYBĘ.

Vokietijos valdžia mananti
iš Lietuvos padaryti tokią
valstybę, koki dabar yra
Bavarija.

PARYŽIUS, lapkr. 21. —
Pasak žinių, ateinančių iš
Šveicarijos, Vokietija, pas-
kelbus Lenkijos neprigulmy-
bę, besirengianti padaryti to-
kį pat paskelbimą, paliečian-
tį ir Lietuvą. Kitaip tariant,
Vokietija ketinanti ir Lietu-
vai suteikti neprigulmybę.
Kalbamas pranešimas sako,
kad Lietuvos karaliū veikiau-
sia tapsiąs kunigaikštis Ei-
tel Friedrich, antrasis kaize-
rio sūnus. Neprigulmingo-
ji Lietuva buk įeisiantį į Vo-
kietijos imperiją tokiomis
pat teisėmis, kaip kad dabar
įeina Bavarija arba Saksoni-
ja.

Pranešimas dar prideda,
kad, kaip ir su Lenkijos ne-
prigulmybe, pirmasis Lietu-
vos neprigulmybės įkunijū-
mo žingsnis busias suorgani-
zavimas lietuviškos armi-
jos karei prieš, Vokietijos
priešus — anglus, francuzus,
rusus etc. Apskaitliuojama,
kad Lietuvoje galima surin-
kti aramiją iš 150,000 vyrų.

VOKIEČIAI JAU ĮEJO RU- MUNIJON 80 MYLIŲ.

BERLINAS, lapkr. 21. —
Vokiečių karės štabas pas-
kelbė, kad teutonų pulkai
Rumunijoj artinasi prie Kra-
iova, svarbiausio vakarinės
Valachijos miesto. Krajova
randasi 120 mylių atokume
į vakarus nuo Bucharesto,
Rumunijos sostinės.

Miestas Krajova randasi
apie 80 mylių atstume nuo
rubežiaus.

Vokiečiai sako, kad bevy-
dami rumunus jie jau pasie-
kė Oisova-Cralova geležin-
kelį. Tokiu budu vokiečiai

veik jau visai atkirto vaka-
rinę Valachiją nuo taip vadi-
namos tikrosios Rumunijos
nuo centralinės valstybės
dailes.

AUSTRIJOS KARALIAUS SVEIKATA VISAI SILPNA.

RYMAS, lapkr. 21. — Pra-
nešimai iš Zurich'o sako, kad
Austrijos imperatoriaus, Fran-
ciškaus Juozo, sveikatos
stovis esąs visai prastas ir
kad jisai prašęs jau popie-
žiaus palaiminimo, nes ren-
giasi persiskirti su šiuo pa-
sauliu.

BULGARAI SUSILAUKĖ SUSTIPRINIMŲ MAKE- DONIJOS FRONTE.

BERLINAS, lapkr. 21. —
Vokiečių nauji pulkai pasie-
kė Makedonijos frontą. Jie
apsistojo pozicijose, kurios
randasi šiaurėje nuo Monas-
tir.

Serbų atakos Moglenica
apielinkėje atmuštos.

Francuzų pranešimas ske-
lbia, kad talkininkų spēkos
paeję pirmyn, į šiaurę nuo
Monastir jau dvi myli ir čia
paėmę kaimą Kirklina. Jie
pasiekę taipjau miestelius
Karaman ir Orizar. 620 ne-
laisvių ir nemažai karės me-
degos teko talkininkams.

SUBMARINA DEUTSCH- LAND APLEIDŽIA SUV. VALSTIJAS.

NEW LONDON, lapkr. 21. —
Vokiečių submarina
Deutschland apleidžia Ame-
riką. Suv. Valstijų valdžia
pavelijo submarinai Deut-
schland išplaukti, kuomet
viena apdraudoš kompanija
uždėjo už ją bondsą. Bonds-
as užrašytas į turta trijų
amerikiečių, kurie žuvo, ka-
ip submarina Deutschland
užgavo lydėjusį ją laivelį,

del ko pastarasis ir pasken-
do. Bondsas neša \$150,000
vertės.

BULVIŲ STOKA VO- KIETIJOJ.

Vokietijoj šiuo karės me-
tu bulvės — vyriausias žmo-
nių maistas. Betgi ir tų jau-
čiama stoka, ir valdžia įveda
aštresnį to produkto suvar-
tojimo reguliavimą. Pasku-
tinis valdžio patvarkymas
toks, kad nuo šio laiko iki
rugpjūčiui ateinančių 1917
metų bus leista kiekvienam
žmogui suvartoti bulvių ap-
skritai nedaugiau kaip po
pusantro svaro dienoje. Tik
sunkius darbus dirbantieji
galės naudoties didesne por-
cija, butent, du svaru dien-
oje.

Valdžia vienok dar neturi
pilnų ir tikrų žinių apie šių
metų bulvių užderėjimą. Jei-
gu, pilnas žinias surinkus,
pasirodys, kad derlius gere-
snis negu tikėtasi, tai dabar
išleistasai patvarkymas bus
kiek pataisytas.

NUMUŠĖ DAUGIAU NE- GU ANT PUSĖ ANGLIŲ KAINĄ.

TERRE HAUTE, Ind., la-
pkr. 21. — Terre Haute,
Ind., mayoras Gasson pasi-
rupino, kad miestas pradėtų
pardavinėti gyventojams an-
glius. Ir ką gi — ačiu tam
anglių kaina nupuolė iki \$2.
75 už toną. Gi privatiški ver-
telgos imdavo už toną tokių
pat anglių po 6 dolerius.

GELEŽINKELIŲ KOMPA- NIJŲ IR DARBININKŲ KOVA EINA KARSTYN.

WASHINGTONAS, lapk.
21. — Kova tarp geležinke-
lių darbininkų ir kompani-
jų eina karstyn. Valdžia
delei to susirūpinus. Prezi-
dentas Wilsonas turėjo kon-
ferenciją su Adamsonu, 8 v.
darbo dienos biliaus įneše-
ju kongresan. Prezidentas
ragino kuogreičiausia pra-
varyti kongrese pataisymą
prie minėto biliaus. Patai-
symas, manoma, uždraus
darbininkams streikuoti
pirm, negu tam tikra komi-
sija ištirs dalykų stovį ir ne
anksčiau, kaip per 1 metus
nuo to laiko, kuomet ji pra-
dės darbuoties.

Darbininkai ketina tam
priešintis. Am. Darbo Fe-
deracija, sakoma, pažadėjus
geležinkelių darbininkų bro-
lijoms pilniausią paramą.

PRADĖS TYRINĖJIMĄ NW YORKE GATVE- KARIŲ STREIKO.

NEW YORKAS — Taip va-
dinamas The Board of Esti-
mate vakar priėmė rezoliuci-
ją, kuria patarama Civilės
Tarybos komisijai padaryti
tyrinėjimus, kaip ištikrųjų
atlieka New Yorko gyvento-
jams patarnavimus tos gat-
vekarų kompanijos, kurių
darbininkai streikuoja. Mat
aplaikoma daugybė nusikun-
dimų, kad važinėjimas ske-
bų valdomais ir aptarnauja-
mais karais yra tiesiog ne-
pakenčiamas.

DUONOS KEPYKLOS BANKRUTIJĄ.

CHICAGO. — Anot naci-
onalės Suv. Valstijų kepejų
savininkų asociacijos sek-
retoriaus pranešimu, į pas-
taruosius 3 mėnesius ačiu
nepaprastam pabrangimui
miltų, kiaušinių, sviesto ir
kitų reikalingų kepinui da-
lykų, visoj šalyj jau suban-
rutijo apie 1500 kepyklų sa-
vininkų ir priversti buvo už-
daryti savo kepyklas.

HILLQUITT SAKO, KAD JISAI DAR 1000 BALSŲ GAUS.

NE WYORKAS, lapkri-
čio 20. — Kaip jau ne kartą
buvo rašyta, republikonų
kandidatas į kongresą dvi-
dešimtame kongresiniame
distrikte sulig pirmu balsų
skaitymu sumušė socialistų
kandidatą Morris Hillquitt
tik 160 balsais. Bet sumušė
jisai tik todėl, kad republi-
konai nuvogė iš Hillquitt'o
dau gbsų. Ir Hillquitt'o ma-
no, kad balsų iš jo pavogta
ne mažiau kaip 1000. Taigi,
reikia tikėties, kad sukty-
bės bus surastos, nes jau per-
didelių jų buta, taip jog pa-
slėpti sunku, nors ir kažin-
kaip išimiklinusiems sukty-
bėse kapitalistų partijų poli-
tikieriams.

MILWAUKEE. — Čia ta-
po inkorporuota kooperaty-
vinė darbininkų bendrovė
uždėjimui valgomųjų produ-
ktų krautuvės. Darbinin-
kai kviečiami pirkti šerūs.

IS AMERIKOS DARBO FEDERACIJOS KON- VENCIJOS.

BALTIMORE. — Pėtny-
čioj, lapkričio 17 d. Ameri-
kos Darbo Federacijos kon-
vencijoj svarstyta klausimai
nepaprasto pabrangimo mai-
sto produktų šioj šalyj. Kon-
vencija išnešė griežtą rezol-
liuciją, reikalaujančią, idant
federalė Suv. Valstijų val-
džia paskirtų kuogreičiausia
komisiją ištyrimui maisto
pabrangimo priežasčių ir pa-
tarimui, ką privalo daryti
Suv. Valstijų kongresas, kad
tą piktą prašalinus dabar ir
nebedavus atsikartoti atei-
tyje.

GELEŽINKELIŲ DARBI- NINKŲ KOVA SU KOM- PANIJOMIS.

WASHINGTONAS, lapk.
21. — Suv. Valstijų geležin-
kelių magnatai pradėjo ata-
kas ant Adamsono 8 val. da-
rbo dienos biliaus. Šitos a-
takos vėl sujūdino žmones.
Geležinkelių darbininkų rei-
kalavimai ir jų kova bei jos
pasekmės svarstoma gyvai
visuose Suv. Valstijų gyven-
tojų sluogsnuose.

Darbininkų tarpe viešpa-
tauja ta nuomonė, kad 8
val. darbo diena tik pagel-
bės tvirtesniai susivieniji-
mui Amerikos proletariato.
Dalykas, mat, tame, kad iki
šiam laikui geležinkelių dar-
bininkų organizacijos nepri-
klausė prie Amerikos Darbo
Federacijos. Pastaruoju te-
čiaus laiku pradėti kompani-
jų užpuolimai ant 8 val. da-
rbo dienos verčia darbinin-
kus artinties prie Federaci-
jos, kurios pagelba streikui
kilus gali būti labai didelė.
Kad artimesni ryšiai mezga-
si tarp Amer. Darbo Fede-
racijos ir geležinkelių orga-
nizacijų arba kaip jas vadina
— brolijų, gali liudyti ir tai,
jog "brolijų" vadai šią sa-
vaitę atlanko A. D. F. kon-
venciją ir ten perstatys savo
reikalus.

Ir viena ir kita pusė — ir
geležinkelių kompanijos ir
darbininkai — jaučia, kad
prasidėjusi tarp jų kova ga-
li pavirsti į tokį milžinišką
darbo ir kapitalo susirėmi-
mą, kokio Amerika dar ne-
matė. Suv. Valstijų valdžia
ir atjaučia tatau. Ji todėl
stengiasi neduoti kovai už-
siliepsnoti. Prezidentas Wi-
lsonas nusitarė išnaujo iš-
maišyti į augantį konfliktą
ir išnaujo užkvietė konfere-
ncijon abiejų pusių — kom-
panijų ir darbininkų — ats-
tovus. Wilsonas jau turėjo
pasikalbėjimą su darbinin-
kais. Turės taip pat pasika-
lbejimą ir su kompanijų ats-
tovais. Ir reikia manyti, jo-
gi tuo dar toli gražu kon-
fliktas neužsibaigs.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "NAUJIENAS"

KANSAS. — Mrs. Elsie
MayBoling pareikalavo di-
vorso. Girdi, kad ir gerda-
vęs jos vyras, kad ir daužy-
davęsis ir laužydavęs pasigė-
ręs rakandus, ji vis kentė-
jus, bet, kuomet nusipirki-
mui šnapso jisai pardavęs
savo stiklinę akį (jis, mat,
regėjo tik viena akimi), jos
kantrybė trukus, ir ji dabar
reikalauja perskirų.

PARYZIUS. — Kapitonas
del Beauchamp, francuzas
aviatorius, padarė tokį žygį,
kurio dar niekas su juo ne-
susilygino. Jisai pakilęs ae-
roplanu nulėkė iš vakarinio
Francijos fronto į Munich,
Bavarijos sostinę; ten numė-
tė bombų ant geležinkelio
stoties; paskui pasuko ae-
roplaną pietų link, perkirto Al-
pus ir sveikutis nusileido I-
talijoj, netoli Santa Dona do
Piave, dvylikoje mylių į šia-
urę nuo Venecijos.

WASHINGTONAS. — Vo-
kietios valdžia pranešė Suv.
Valstijoms, kad praėjusioj
pėtnyčioj ji aplaikius Suv.
Valstijų notą kas link belgų
deportavimo į Vokietiją. Vo-
kiečių valdžia pasižadėjo su-
teikti Suv. Valstijoms pilnia-
usią raportą tame dalyke.

WASHINGTONAS. — Vy-
riausias šalies pačorius
pranešė visiems pačtų tar-
nautojams, kad karei išti-
kus jie irgi privalėsia padė-
ti karės departamentui mo-
bilizuoti armijon kareivius.

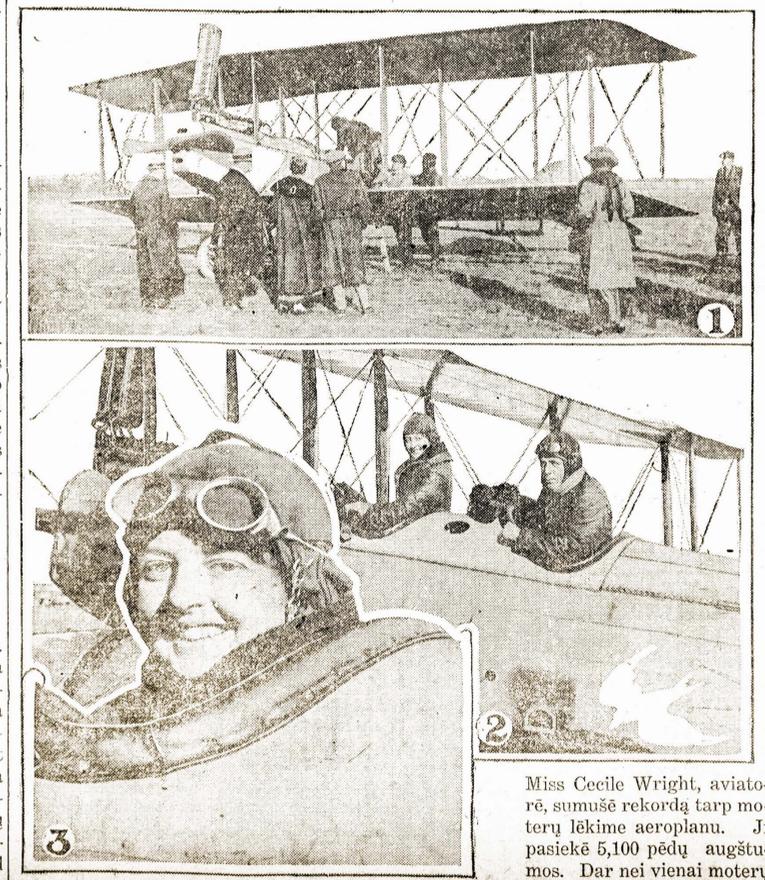
DURHAM. — John M.
Todd, 96 metų amžiaus, pre-
zidneto rinkimų dienoje, ati-
davė savo balsą už socialistų
partijos kandidatą, Allan
Bensoną. Tame apskirtyje
Todd buvo seniausias bal-
suotojas.

VOKIEČIAI SULAIKO TALKININKUS PRIE ANCRE.

BERLINAS, lapkr. 20. —
Francuzų pulkai buvo atnau-
jinę užpuolimus Ancre
upės apskirtyj (Francijoj),
bet sulyginus menkus jų lai-
mėjimus su aukomis, kurias
jie panešė delei to, reikia pa-
sakyti, kad šios paskutinės
jų atakos visai nepavyko.

PARYZIUS, lapkr. 20. —
Adjutantantas Dorme (francu-
zas) šešiolikta dieną lapkri-
čio numušė žemėn šešiolikta
priešų aeroplaną.

BERLINAS, laukr. 20. —
Milano laikraštis Nuove Gi-
ornale praneša, kad Como
mieste, Italijoj, vokiečių mo-
teriškė tapus intarta šnipi-
nėjime vokiečiams ir paskui,
po ištyrimui, sušaudyta. Mo-
teriškė įsigijus Anglijos pi-
lietės popieras šnipinėjo po
šveicariją, paskui nuvažiavo
Italijon. Iš Italijos be-
grįžtant į šveicariją atgal
moteriškė tapo ant rubežia-
us sulaikyta.

Miss Cecile Wright, aviatore,
sumušė rekordą tarp mo-
terų lėkime aeroplanu. Ji
pasiekė 5,100 pėdų augštu-
mos. Dar nei vieni moterų

nepavyko aeroplanu taip au gštai išlėkti.

Kur vargas ir badas viešpatauja.

Žmonių likimas karės sunaikintoj Lietuvoj, Lenkuose ir Galicijoje.

Vieno anglų dienraščio korespondentas, Herbert Bayard Swope, kuriam teko ilgą laiką pabuvoti vokiečių užimtuose Lietuvos ir Lenkų kraštuose, eilėje straipsnių aprašo dabar visa tai, ką jis ten patyrė ir matė. Iš tų jo aprašymų paduosime čia kai ką savo skaitytojams.

Niekur — sako korespondentas — kraujais paplūskioj Europoj karės baisybės neapsireiškė tokiu baisumu, kaip Lietuvoj, Lenkuose ir Galicijoje. Niekur nekrito tiek skaudžių smugių, niekur žmonių vargas ir kentėjimai nėra taip baisūs, kaip čia paminėtose šalyse. Jie neturi nei maisto, nei drapanos, nei pinigų, nei vilties.

Priešingųjų pusių kariuomenės, tai laimėdamos kruvinus mušius ir gydamos priešą tolyn, tai vėl pralaimėdamos ir priešų stumiamos atgal sunaikino tas šalis taip, kad iš jų nieko beveik nebeliko, ir nebeliko nieko tiems milijonams žmonių, kurie čia gyveno ir gyventi pasilikę.

Ką rusai stumdami vokiečius atgal paliko nesunaikintą, jie sunaikino besitraukdami atgal, kad vokiečiams nieko nepalikus.

Viskas, kas dega ir galima sudeginti, buvo sudeginta, su žeme sulyginta. Pasilikę tik degėsi, žuvusiųjų kapai, suvargę, sunykę beslankiojantieji gyvųjų šešėliai, ir bombų išrausta išvargta žemė, ant kurios jokių augalų nebeliko.

Atrodo, tartum ta sritis niekam nebepriskauso. Kiekviena kariaujančiųjų šalių taip užimta savo pačių žaidimų tvarstymu ir lopymu, kad šita sritis palikta tiesiai išmirimui. Pasistengimai teikti pagalbos iš šalies, jeigu ir ne visai nekais nuėjo, tai vis delto buvo baisesiai talkininkų trukdomi, ir Raudonasai Kryžius, kurs stengėsi nešti pagelbos tų šalių gyventojams taip, kaip kad Belgijoje, beveik nieko čia negalėjo daryti.

INDAI REIKALAUJA AUTONOMIJOS.

Iš Simblo, Indijoje, ateina žinių, kad 19 narių indų įstatymų leidžiamosios tarybos kreipėsi į Anglijos paskirtą Indijoms vicekaralių, reikalaujanti, kad tai šaliai būtų umai suteikta autonomija. Indija, jie sako, šioje karėje davusi Anglijai didelių aukų žmonių ir materialiu turto, ir todėl ji užsipelnusi, idant jai būtų duota autonomija ir jos žmonėms lygios teisės su anglų valdžios atstovų teisėmis.

"VORWAERTSO" LIKIMAS.

New Yorko "Volkszeitung" sakosi patyręs, kad centralinis Vokietijos Socialdemokratų organas "Vorwaerts", valdžiai savo nagus prikišus, perėjęs iš opozicijos mažumos rankų į rankas valdžiai palankiojo partijos komiteto.

"Reikia pažymėti — sako

"Volkszeitung" — kad dabar kablegramų cituojamos iš "Vorwaerts" žinios visai jau kitaip skamba, nekaip ligi šiol kad budavo. Todėl dabar reikia labai atsargiai skaityti visa tai, kas iš "Vorwaerts" paduodama."

Iš Rusijos.

PETROGRADAS. — 9, 7. Petrowski, Rusijos Valstybės Dumos atstovas (socialistas) buvo išsiųstas Sibirą. Teisimas buvo paskyres jam ištrėmimo vietą Eniseiske. Pasiekus tečiaus Eniseiską Petrowskiui tapo užreikšta, kad jisai liksis išsiųstas į Jakutsko apskritį (daug toliau). Bet kuomet jisai atvyko į Jakutską, tai gubernatoriaus įsakymu vėlėi tapo išsiųstas dar toliau — į Vidurinį Volynską — jakutų kaimą, esantį toli į šiaurę nuo poliariško graižo.

Atsižvelgiant į silpną buvusio darbininkų atstovo sveikatą, veik nebėra vilties, kad jis išlaikytų tokį kankinimą.

Tai taip caro valdžia kankina žmonių išrinktuosius, su atsidavimu gynusius jų reikalus atstovus.

KIEVAS — Apskričio viršininkas išleido įstatymą, kuriuo uždraudžiama visiems karės intiniamis lankyti teatrus, krutamuosius paveikslus, pasilinksminimo vietas, restoracijas, valgyklas, arbatines ir kitas viešas įstaigas.

MASKVA. — Maskvos pramoninio apskričio fabrikančių draugija paskyrė 300,000 rublių intaisymui fabriky, kur vaikai galėtų mokytis įvairių darbų dirbti. Pabaigus kursas vaikai bus siunčiami į fabriky.

NIZNI NOVGOROD. — Kaime Novinki, Balachanovo paviete pasikorė popas A. N. Argentov, 25 metų amžiaus.

Saužudys popas paliko laiską, kuriame rašo: "Neteiskite manęs labai aštriai — sako jisai — bet ir galties manęs nėra ko taipgi."

RIAZAN. — Vienas miesto tarybos narių padarė tyrinėjimus, kaip gyvena šiandien tokiame brangume miestelė smulkieji činovnikai, kurie gauna po 40-60 rublių mėnesyje. Pasak to tarybos nario pranešimo, dauguma jų gyvena pusbadžiai. Jų valgis daugiausia susideda iš juodos duonos, rugščių kopustų ir silpnutės arbatos. Kalkurios šeimynų tečiaus nemato arbatos po 3-4 dienas, nes mat perbrangiai arbatą atsieinanti. Drabužių ir skalbinių naujų nesuiva. Nešioja tai, kas buvo užsilikę nuo seniau. Vaikai visai neturi kuo apsiauti.

PETROGRADAS. — Rusijos ministerių taryba nutarė laikinai paluosuoti nuo įvežimo užmokesties cukrų, įgabenamą Rusijon iš svetur. Iš viso iš užsienio galima bus įgabenti 20,000,000 pudų cukraus.

ARESTAVO VISĄ KAIMĄ.

TASKENT (Už Kaspijos

apskritys, Rusijoje). — Alimbekov, viršininkas kaimo Ašt, Namagano pavieto iškirto ypatingą šposą.

Bijodamas, kad kas nors išminėto kaimo gyventojų gali pranešti augštesniajai apskričio valdžiai apie kaikuriuos jo darbelius, ponas viršininkas paskelbė kaimo gyventojams, kad jisai visus juos areštavo. Aplinkui kaimą viršininkas apstatė sargyba iš savo artimų žmonių ir nė vieno nebesileidžia iš kaimo.

Betgi vienam kaimiečiui kokiui tai budu pavyko prapsprukti pro sargybą ir pasiekti miestą Kokand. Čia tas žmogus pranešė apie nepaprastą areštavimą advokatu Šagiachmelov'ui, kurs tuojaus išvažiavo į Taškentą, apskričio svarbųjį miestą, kad parpinus areštuotamjam kaimui paluosavimą.

Kas bus? Tremtinių reikalams valdžia pradeda vis mažiau pašalpos beduoti. "Ruskoje Slovo" rašo, kad šitas klausimas buvo svarstomas ministerių taryboje ir nutarta: 1) mažinti skiriamąją tremtiniam pašalpą ir 2) pavesti vidaus reikalų ministeriui sustatyti planą tremtinių pašalpai likviduoti. Vadinasi, valdžia ruošiasi visai nebeduoti pašalpos nukentėjusiems del karo.

Reikia vengti klaidos.

Mūsų klerikalai neapkenčia, kada juos vadiname klerikalais. Klerikalizmas yra dvasiškijs ir jos pritarėjų judėjimas su tikslu užgriebti politiską valdžią ir turtus. Tai nėra tikėjimas, nes klerikalai gali būti ir žydų rabiniai, ir katalikų kunigai, ir protestonų pastoriai. Nė viena dvasiškijsa nesijaučia esanti tiek druta ir neturi tiek vilties savo politiską tikslą atsiekt, kaip katalikų dvasiškijsa. Nustebešina, kad ji veda savo kovą daugiau, negu kitų tikėjimų klerikalai. Jai yra ne tas geriausias draugas, kurs šventai pildo tikėjimų prisakymus, o tas, kuris padeda klerikalams jų kovoj. Taigi klerikalų tarpe yra ir bedievių, ir dievotų ir visokių žmonių, lyginai kaip ir demokratų, republikonų ar socialistų partijose. Apie tai jau buvo daug aiškinta ir darodinėta. Mes sakome gryną melą, kada klerikalus vadiname katalikalais, protestonais ir kitokių tikėjimų žmonėmis, nes klerikalų yra ir tarp katalikų, ir tarp protestonų, ir tarp žydų ir net tarp bedievių (pav., Šliupas pastaraisiais laikais). Iš kitos pusės, turime daug katalikų ir kitokių tikėjimų žmonių, kurie yra bešališki, kiti socialistai, tretai aiškūs klerikalizmo prieštai. Butų didžiausias įžaidimas visus katalikus vadinti klerikalais, kada jų tarpe yra ir socialistų, ir bepartyvių ir kitokių.

Ant nelaimės, noras susivienyti visoms sriovėms, kad surinkus daugiausiai aukų Liet. Dienoje, pakurstė tulus socialistus nusileisti ir melagingai klerikalus vadinti katalikalais. Matosi korespondencijų, būk katalikai surinkę tiek ir tiek aukų, o socialistai tiek ir tiek. Išėina, kad socialistai yra kokio tai kito tikėjimo žmo-

nės, o kunigai ir jų politiškigizai visi yra katalikai. Net ir tulų laikraščiu apžvalgoje ir straipsniuose vietoj žodžio "klerikalai" pradeda figuruoti "katalikai."

Klerikalai, kviesdami srioves veikt išvien, prašė, kad socialistai vadintų juos katalikalais. Mat jiems svarbu yra, kad tikintieji žmonės neatskirtų tikėjimo nuo klerikalizmo. Jiems pavojinga kada publika išmoksta atskirti tuodu dalyku. Jie maldauja arba stengiasi priversti socialistus vadinti juos katalikalais. Mat tuomet katalikas seks paskui organizaciją, kuri ištikrųjų nėra jo organizacija, o k-

rikalų.

Nusisekimas klerikalams praveisti tai, kad mes vadintume juos katalikalais, ne tik paslėptų klerikalizmo tikslų ir sudrutintų jį, o sykiu atbaidytų daugelį katalikų nuo socialistų prakalbų, raštų ir organizacijos, nes tuomet išeitų, kad socialistai nėra socialistai, o kokio tai kito tikėjimo žmonės. Jau dabar, kada mes visur nurodinėjome, jog katalikai gali būti ir yra socialistais, jog klerikalai gali būti ir yra visokių tikėjimų dvasiškijsai ir net netikintieji, — ir tai da tuli žmonės nesupranta ir šalinas musų organizacijų, kas gi išeitų, jei mes be at-

bojimo imtume vadinti klerikalus katalikalais. Tai butų minių klaidinimas, vietoj dalykų nušvietimo. Socialistai visai neturi paisyti, ar klerikalams patinka ar ne jų tikras vardas,

— jie visada turi klerikalus vadinti klerikalais, o ne katalikalais. Žodis ne didelis, vienok jis daug reiškia musų kovoj ir daug reiškia klerikalams. Neveltui jie taip spiriasi del jo. Papilietis.

LIETUVIŲ "REGAL" KLIUBAS

Rengia

IŠKILMINGĄ BALIŲ

Sered., 7:30 v. vak. Lapkričio-Nov. 22, 1916

MILDOS SVET., 3142 So. Halsted St.

Sirdingai kviečiame visa jaunuomenę atsilankyti, nes tai bus vienas iš geriausių "REGAL" Kluubo balių. Šiam Baliui užimti ir bus tam tikras merginų kvartetas.

Sirdingai kviečia "REGAL" KLIUBAS.

J. Oppenheimer & Co.
Cor. Ashland Ave. and 47th St.

IŠPARDAVIMAS

Svarkų dėl Padėkos Dienos Dabar Tešiasi

Specialiai ant Pėtnyčios ir Subatos.

Išstatome šiam dideliame išpardavimui 1000 žieminių svarkų už prieinamą kainą kiekvienam. Rūšis ir darbas garantuoti.

 <p>\$10</p> <p>Nepaprastai didelis pasirinkimas svarkų jauniems vaikiniams už populiariską kainą. Be rugojimo busitė užgandinti ta rūšim svarkų už kainą</p> <p>\$10</p> <p>\$15</p> <p>Už tą kainą parodome šimtus vyriskų ir jaunų vaikinių žieminių svarkų, pasiūtų po puikia naujausia moda</p> <p>\$15</p>	 <p>\$20</p> <p>Vyriški irš jauniems vaikiniams vilniniai svarkai, sumnybtais už pakaliais ant vienos ir abiejų pusių susegamais po</p> <p>\$20</p> <p>\$25</p> <p>Rasite geriausias žieminius svarkus, audinių, garsiausių amerikoniškų išdirbėjų, paskutines satiljs vyrams ir vaikiniams pasirinksite iš tų puikių rūšių po</p> <p>\$25</p>	 <p>\$25</p> <p>Lygus kvalduotas fasonas, kalnietius ię tos pačios arba aksonio materijos, satino rankovių panašulas lygių puikių vilnonių audinių, nesulyginamas pasirinkimas fasonų.</p> <p>\$25</p> <p>Tweeds, Honespuns, Herringbone audiniai, Meltons, Friezels arba Viennos importioffleece gelumbės, juodo Kersey, taipgi su kailio kalnietiu, — visokios mieros.</p>
 <p>18.50</p> <p>UŽ MOTERISKUS \$25 APREDALUS. Pasiuti iš berlagine popilno, apsiuti su bobro kailiu, populiariskaisi fasonai sėdzone, viltojanči atšesėliai.</p>	 <p>12.75</p> <p>UŽ MOTERISKUS \$16.50 PLOŠČIUS. Moterų ir merginų \$16.50 ploščiai, juodo velour vilnoniai, madiški fasonai papuošti piūšu.</p>	 <p>\$1.95</p> <p>Už moteriskų \$3.00 puikių sejong, platus plare modelis, dideli prisituti kiseniai ir diržas.</p> <p>\$4.98</p> <p>Už \$7.50 sukand moterims ir merginoms iš puikios serzos, popilno ir įvairių kvalduoty; visi nauji, naujos modlos fasonų.</p> <p>\$1.00</p> <p>Už moteriskų \$1.50 extra numerį apatininką iš geros mercerized materijos — platus kolbanai.</p>

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

Mūsų korespondentų pranešimai

WAUKEGAN, ILL.

Nors jau po Lietuvių Dienos, vis dėlto reikia paminėti kaip rengiasi prie jos. Rugsėjo mėnesį viena iš didžiųjų šio miesto lietuvių draugijų — Lietuvių Laisvės Mylėtojų — laik savo mėnesinį susirinkimą, kur tarp kita buvo prisiminta ir apie šelpimą badaujančių brolių ir seserų Lietuvoje. Visas susirinkimas tam mieliai pritarė ir ten pat išrinkta komitetas iš penkių asmenų. Išrinktasai komitetas pakvietė prie darbo sekamas šio miesto lietuvių draugijas ir kuopas: Soc. P. Lietuvių Skyrių, Sunų ir Dukterų Lietuvių dr. J. S. D. Teatrališką dr. J. S. L. A. kuopą, Uniją Liubelską ir Tadeušo Kosciuškos dr. J. Pastaroji betgi atsakė veikti išvieno. Taigi iš viršū minėtų draugijų liko sudarytas bendras komitetas — viso dvyliką žmonių. Šitas komitetas veikė kiek begalėdamas. Jis galutinai sutarkė visus bėgamuosius reikalus ir įteikė miesto valdžiai prašymą leisti rinkti aukas pirmoje lapkričio. Kada buvo įteikta tasai prašymas, majoras pasakė, jogei jis turis tokį jau prašymą iš kitos pusės, būtent klerikalų. Jam paaiškinta, kad čia yra dvi viena kitai priešingai srovė. Po to majoras pažadėjo duoti leidimą ir progresyvėms šio miesto draugijoms. Klerikalai, išvydę, kad progresyvės draugijos gaus leidimą — pasituntę savo komitetą į miesto ofisą, kad atkalbėtų valdininkus nuo to „klaidingų“ žinios. Girdi, keli cecilkučiai užsimanę rinkti aukas grynai savims reikalams ir tt. Čia tie klerikalai begėdžiai stambiai sumelavo. Prašymą įteikė ne kiek ten „cecilkučiai“, kaip klerikalai pravedžiojoja socialistus, bet šešios įteikmingiausios vietos lietuvių draugijų! Suprantama, miesto valdininkai pamatė, kad čia varinėjama nedoros intrigos ir pasakė, jogei leidimą rinkti aukas pirmoje lapkričio gaus tik viena kuri nors pusė. Klerikalai suprato, kad progresyvės draugijos išeis pergaltėjomis, todėl norint nenorint reikėjo taikintis su progresyvėms draugijoms. Spaliu 22 d. klerikalai pasituntę savo komitetą į progresyvių draugijų susirinkimą, kuris pasakė norį veikti išvieno su progresyvių draugijų išrinktuju komitetu. Jiems pastatyta sekama reikalavimą — atsaukti jų paskelbtuosius šmeižtus viešiniame angly laikraštyje „Waukegan Daily Sun Gazette.“ Kada jie suliko išpildyti šį reikalavimą, galėjome taikintis su jais ir kituose klausimuose. Susitarkta sekamomis išlygomis. Visos surinktos aukos Waukegane ir jo apielinkėse turi but padalin tos taip: pusė eis klerikalų, o kita — progresyvių draugijų komitetui, kurie paskui pasiųs jas į Lietuvą — per Raudonąjį Kryžių — nukentėjusiems del karės šelpiti. Šitaip susitarkę pradėjome darbą. Surinktas Lietuvių Dienoje aukas sudėjome viešiniu Waukegano bankan, iš kur jos turėjo but pasiųstos tiesiog Raud. Kryžui. Bet ką mistlo mūsų klerikalai? Ant rytojaus viešinis kunigas pasikvietęs vargonininką ir dar vieną savo pataikumą nučina į banką ir reikalauja pinigų! Girdi, jie jau nesusių tu aukų į Raud. Kryžių, kaip buvo sutarta, bet į Wilkes-Barre — savo komitetui... Gera, kad tuo pačiu laiku pūbuvo ir progresyvių draugijų išrinktasai komitetas, kuris užprotestavo prieš tokį negražų kunigo ir jo pataikunų elgimasi. Užprotestavus klerikalai pradėjo išminti mums ir skaitliuoti kiek

mes turėję rinkėjų ir tt. Girdi, mes sutinkame atiduoti jums „teisingą dalį“, o kitus mes patįs pasistume. Tam pasipriešino ir bankierius. Tuo budu klerikalams nepasisekė atiekti savo tikslo. Pinigai buvo pasiųsti į Raud. Kryžių nukentėjusiems del karės šelpiti. Viso pasiųsta \$1067.20. Vėliau prisųsiu ir aukų rinkėjų surašą. Spręskite dabar, ko vertas toks mūsų klerikalų pasielgimas. S. Rybelis, Progressyvių Draugijų sek.

AKRON, OHIO.

Gerb. „Naujienu“ Redakcija: — Malonkėite suteikti vietos jūsu gerb. laikraštyje atitaisymsi melaginos korespondencijos, filpusios „Draugo“ nr. 197, kur tulas Balsas besąžiniškai šmeižia vietos socialistus del buvusios Lietuvių Dienos.

Tas Balsas rašo: „15 d. spalio buvo susauktas abelnas susirinkimas. Katalikiškos draugijos buvo nutarusios kreiptis prie arių ir vokiečių kunigų prašyti rinkėjų, nes lietuvių čia mažai yra. Miesto majoras buvo davęs leidimą ir vienas bankierius buvo apsiėmęs priimti surinktas aukas. Bet socialistai viską išardė.“

Tai yra melas. Leidimas buvo išgautas ne prieš 15 d. spalio, bet prieš pat Lietuvių Dieną ir išgavo jį ne katalikai, bet socialistai. Taipiau ir to bankierio prašė tie patįs socialistai. Reikia pasakyti, kad mūsų katalikai nė vienas nemoka angly kalbos, o bankierius ir miesto valdžia — lietuviškai...

Toliaus Balsas rašo, buk klerikalams laikant susirinkimą ir socialistai „prisiprašė kartu darbuotis“ ir išsirinkę pirminkinuk „didžiausį atskalumą.“ O tas viską savotiškai daręs.

Čia irgi melas. To vakaro pirminkinuku buvo išrinktas ne socialistas, bet SLA. kuopos narys — J. Daminiškaitis (rodos, tikintis žmogus). Ant toliaus pirm. išrinkta K. Staupas, katalikas (buvęs vyčių vadas).

Taigi, kuris iš jūdvių toks didelis „atskalumas“

Juokinga, pas Balsas giriasi, jogei šiame mieste gyvenę daugiausia katalikų, ir jie esą turtingiausi. Kaip tik priešingai. Šitas miestas daugiausia apgyventas vokiečiais ir magyvarais, t. y. protestonais. Kad katalikų čia palyginamai nedaug, tai liudija ir tas faktas, kad čia randasi vos 2 katalikų bažnyčios — arių ir, aplūzusi, lenkų.

Pas Balsas toliau rašo, buk klerikalai tame susirinkime darvinę įvairių klausimų, k. a.: „Kas suskaltys surinktas aukas? Ir tt. Pirm. atsakęs: komitetaj, ir tada, girdi kilo ginčai. Melas ir čia. Nieko panašaus nebuvo. Klerikalai nieko neklausė, jie tik sėdėjo ir klausė kaip kiti kalba, vėliaus tris jų (Sv. Juozapo draugijos nariai) išėjo; kiti liko.

Kas del surinkimo mažai aukų tai ne socialistai kalti, bet Cent. Kom., kuris neprisiuntė reikalingų dalykų (apie tai jau buvo rašyta „Naujienuose“ S. R. Jautraus), kaltas.

Taip-pat kalta ir sv. Juozapo draugija, kuri neprisiuntė prie to darbo. Vis butų buvę daugiaus rinkėjų.

Aš manau, kad patįs pažangieji katalikai pasipiktino tokiu mnėtos draugijos pasielgimu ir tokiais biauriais šmeižimais, kokius paleido ant socialistų tasai Balsas.

Buvęs Liet. Dienos rašt. V. Andrulevičius.

CLE BLUM, WASH.

Taigi jau po Lietuvių Dienos, kokias pasekmes ji davė visoje plačioje Amerikoje, mes nežinome. Betgi čia surinkta aukų suma esame patenkinti. Nors lietuvių šiame miestyje nedaug, bet jie nesigalėjo laiko ir triso pasidaruoti naudai badaujančių brolių ir seserų Lietuvoje. Tiesa, kai kurios silpnėsės valios lietuvišės atsisakė nuo to praklinaus darbo, bet užtaigi likusieji nenusiminė. Garbė jiems! Aukas rinko sekami asmens: M. Pezkevičienė, p-lė M. Vallanaitė surinko \$15.25; J. Kačinska ir J. Leseckis — \$7.30; J. J. Kudrinaitis ir St. Zakevičius — 68.45. Viso — \$91.00. Pinigai pasiųsta Lietuvių Selpimo Fondo išdinkinuk K. Sidlauskui — per L. S. F. prezidentą K. Gugį.

Visiems rinkusiems ir aukavusiems varde badaujančių brolių ir seserų Lietuvoje tariu širdingą aciu.

Liet. Dienos Komitetas: J. J. Kurtinaitis, St. Zakevičius.

DETROIT, MICH.

Nors savame laike jau buvo rašyta „Naujienuose“ apie Lietuvių Dieną ir kaip ji čia pavyko, bet manau neprosalį bus pakalbėti apie ją ir iš kitos, t. y. priešingos pusės. Tuli mūsų korespondentai nemazi apsidžiaugę tos „vienybės“ vaisiais. Mano manymu, tai buvo didesniame ar mažesniame laipsnyje — įsi-vaizdinimas. Gal but, kad išlauko ir išrodė, jogei mes ir priešingai ir vienybė tarpe mūsų zydi. Arčiau prisizūrėjus betgi matai, kad tos vienybės kaip nebuvo taip ir nėra. Tatai juo aiškiausia preparodė 12 d. lapkričio, t. y. visuomeniškas šio miesto lietuvių susirinkimas. Kada d. P. Pekoraitis, kuris visą laiką agitavo už Lietuvių Dieną ir visuomet vengė srovinių kivirčių, pasmerkė Dr. J. Sliu-
po melus prieš socialistus ir p. V. K. Bačkauko netaktinę pasielgimą neprisiunčiant reikalingų aukų rinkimui dalykų ir paskui, „patarimą“ atidėti Lietuvių Dieną ant toliau, delto tik, kad jie neispildė savo pareigų — tai daugelis sutiko su tų ponų pasielgimu!... Nėgama to, laike d. Kasparkos kalbos mūsų klerikalai dalino specialius atsisaukimus, kur raginama žmones nesilankyti į socialistų prakalbas (laike „Raudonosios Saivaitsės“) ir nepirkti nei už vieną centų jokio socialistiško laikraščio ar knygtės. O juk kaip tik tuo laiku mes buvome susivieniję „bendram darbu“, kad nekenkus vieni kitiems! Vadina si, jie gali sykii kalbėti apie vienybę, bendrą darbą ir boikotuoti sau nepakenčiamų pažuri žmones... Ar neputkis iš jų vienybės apastalai? Todel labai teisingai d. Kasparka pasmerkė juos tame pačiame susirinkime.

Beje, ten pat tulas Bašis irgi kiek galėdamas stengėsi juodinti socialistus, pripasakodamas apie juos visokių nesamonių. Tiesa, publika užprotestavo prieš tą kalbėtoją. Bet faktas visgi yra, kad jie, skeldami vieną, daro kitą. Ir po visa tai tuli žmonės dar turėjo drąsos duoti įnešimą, kad ir toliau palaikyti bendrąjį komitetą! Žinoma, socialistai — Pekoraitis ir Kasparka — tam pasipriešino. Kol kas betgi liepta komitetui sutvaikyti savo reikalus bėgyje vieno mėnesio. Po to pačios draugijos nuspręs apie to komiteto likimą.

Mano manymu, jau pakako socialistams ir progresyvių visuomenėi bėrnauti susivienijimus?

siems tautininkams ir klerikalams. Mums nepakeliiu su tais ponais. Piuonelis P. KEWANEE, ILL.

Lapkričio 10 d. įvyko nepaprasta „karė“ tarpe lietuviškų gemblerių. — Demokratas ir republikonas, lošdami iš pinigų: priejo prie to, kad republikonas netik (7 d. lapkričio) pralošė prezidentinius rinkimus, bet ir „smulkus.“ Iš to lai ir kilo „karė.“ Atakos buvo labai smarkios ir sunku buvo nuspręsti kuri pusė laimės mušį. Valandėlei rodėsi, jogei demokratas išeis laimėtoju; jau buvo bėmyniojas savo republikonišką priešą, tik ve netikėtai pribuvo „zapasas“... Tuo budu demokratas netik, kad buvo suronytas, bet vos nepateko nelaisvėn.

Juokai juokais. Bet tokie gembleriai visgi neverti žmogaus vardo.

Turiu pastebėti, kad minėtas „demokratas“ yra paprastas darbininkas, bet nežiurint to, lapkričio 7 d. dirbo demokratų partijai. Reikia, tie žmonės už penkinę ir cigarus netik atiduoda savo balsų už demokratų ar republikonus, — jie ir kitus bando trukdyti ant gatvių, kalbindami balsuoti už kapitalistiškų partijų kandidatus. Tai yra judošiskas darbas — už penkinę parduoti savo reikalus ir šeimynos gerbuvį. Kewanee randasi ketetas tokių gaivalų, kur agituoja už kapitalistiškas partijas.

Neprosalį paminėti ir apie „republikonų“ krautuvninką, kuris Lietuvių Dienoj tai neturėjo pinigų paaukauti badaujančiams lietuviams, o pralošimui nesigali net 60 dolerių! Vietos lietuvių labai pasipiktinę tuis „sąžiningais“ bizieriais. Jie rengiasi organizuot kooperatyvišką krautuvę. Pažiūrėsim, kaip tuomet smarkaus tie „sąžiningi“ ponai.

Lapkričio 12 d., šv. Antano Draugystės susirinkime tulas S. pareikalavo iš dr-jos užmokesties už sugaištą laiką, t. y. už vaikščioja su skundais ant vietos socialistų, kad išvarus juos iš dirbtuvių ir... Kewanee's. (Delei tu bažnyčios langų). Jų buvo tris — las pats S. S. ir S.

O kairurie „dori“ katalikai dar bandė užsigneyti, buk jie nerjuko jokių „pasiuminių“ socialistus skųsti. Sakė jei kas ir darė tokį judošiską darbą, tai esą be parapijos ir dr-jų žinios. Jeigu taip, tai kaip tas niekdarys galėjo drįsti pareikalauti užmokesto. Juk dora ir save gerbinti draugija tokį gaivalų butų pašalinus iš savo tarpo! Bet kaip pasielgė sv. Antano draugystė? Pirminkinkas ir visas susirinkimas netik nepapeikė niekdari, bet davė „rodos“ kreipties į parapijos mifinga, kur jam atmokėsią. Dabar pažiūrėsim, ką darys parapija. Tada ment bus aišku.

Diksnelis. CHRISTOPHER, ILL.

Kažin, ar visur tokie prasti santykiai tarpe darbininkų, kaip šioje apielinkėje. Čia gana tankiai atsitinka susisauodymų ir šiaip prapuolimų iš nakties. Manoma, užmušėjai savo aukas moka gerai paslėpti. Neseniai čia tokiu jau budu pražuvo vienas lenkas, kuris dirbo vietinėje anglies kasykloje. Tiek tik žinoma, kad jis nuėjęs į tulį slaptą smuklę lošti kortomis. Nuo to syklo jo nieks jau nematė.

Čia esama gana daug slaptų smuklių ir paleistuvystės urvų, kur, kaip jau minėjau, tankiai atsikartoja žmogžudysčių. Štai 11 d. lapkričio vienoje tokioje smuklėje pašauta net 7 žmonės. Jų tarpe buvo ir vienas lietuvis. Kiek žinoma, du jau mirė, o kiti labai pavojingai serga.

Kažin, ar nelikas piliečiams pašalinti tuos piktadarystės urvus? Bobos Vaikas.

AKRON, OHIO.

Lapkričio 1. d. LSS. 214-ta kuopa surengė vakarą. Lošta trijų veiksmų komedija „Sugriaua Pilis.“ Aktoriai savo roles atliko neblogiausia. Pertraukose buvo ir deklamacijų. Po programo tęsėsi šokiai. Beje, vakaras surengta be svaiginančių gerimų. Tai pagirtina. Žmonių atsilankė netikėtai daug.

Vietos socialistai rengiasi suorganizuoti chorą. Choras čia ypčiai butų pageidaujamas. Reikia todel palinkėti jo organizatoriams kuogeriausio pasielkimo. S. R. Jautrus.

KLAIDOS PATAISYMAS.

„Naujienu“ nr. 269 išspausdintame aukų rinkėjų suraše įsi-skverbė kelios atitaisyšios klaidos. Ten išspausdinta: O. Kairaitis, O. Aubienė, A. Basimiutė. Tuli but: A. Kairaitis, O. Aubienė, A. Rasimiutė.

Padėk Pinigus Valstybiniame Banke

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK a State Bank, 1112 W. 35th Street, netoli Morgan gat.

Kapitalas ir perviršis \$300,000.00. Visas turtas \$2,127,245.00. Čia — yra laikomi Sovietų Valstijų Pačių Bankų, pavieto ir miesto valdybų pinigai. Šis Valstybinis Bankas yra geriausias ir saugiausias, delto-gi pae-to Bankos ir pavieto bei miesto valdžia užsitiki šiai bankai tai ir kiekvienas jai gali užsitikėti. Pirmia pinigais i taupomajį skyrių nuo vieno dolerio ligi didžiausios samos ir moka 3 procentų palatomis ant metų. Skolina pinigus ant pirkimo ir budavojimo namų Chicago mieste. Taipgi siu-nėta pinigus i visas dalis pinigus i šitų bankų veltui. Atmėskite knygele, o mes patįs pakeisime jūms pinigus su procentais. KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Bankinės valandos: nuo 9 ryte iki 4 po piet. Subatomis nuo 9 ryle iki 9 vakare.

Jūs čionai galite atlikti visus pinigiskus reikalus, didelius ir mažus. Pinigus, padėtus šiame banke, galima atsimti kada norint be jokio apreiškimo išanksto.

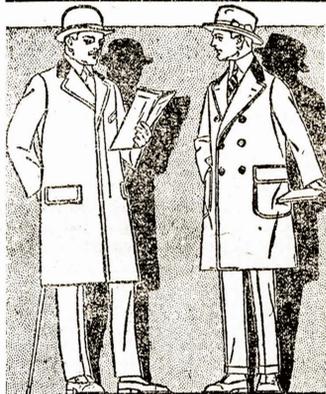
Stipriausias ir didžiausias Bridgeporto Bankas po valdžios priežiura.

Taupyk Klen Bros. stampas. Jos yra taip-pat geros kaip pinigais.

Kompetentiški lietuvių pardavėjai patarnaus Jums visuose skyriuose mūsų sankrovos.

Mes Parodysime Nustebinančius žieminius aprėdalus del vyrų ir moterų po \$20

Puikus žieminiai Overkotai po \$20

Mes parodome Kuppenheimer ir L. Abi kotus. Jie yra visi rankomis siuti aprėdai puikiausiu importuotu ir naminių audinių. Prifarkyta forma, su dirža užpakalyje ir konservatyviški modeliai, tikri vilnoniai lygus ir šurkštūs overkotai, visokių mierių, didelės vertės, po

\$20

Vyriški rankomis siuti Siutai po \$20

Siutai iš pagarsėjusių dirbėjų — daugumas iš Kuppenheimer ir L. Abi. Nauji skotiški cheviots, sukty vilnu, vilnonių audinių ir kasnių, įvairių petrenų ir melynų serges. Tuzinas parankių modelių, po

\$20

Viliojanti Pliušiniai \$20 Kotai Puoš-nūs del moterų ir merginų

Šie yra puikus kotai iš gašlaus esquimette, šilkinio pliušo, populiariško pilno žibėjimo ir su diržais modelių. Jie yra pamušti perdėm puikiu gvarantuotu satinu.

Tuli jų turi naujus didelius kalmierius ir tuli jų turi kailio kalmierius. Jie yra visokios miers nuo 36 iki 54; nė vienas ne žemiau \$25 ir daugelis jų yra \$30 kotai. Visi šiame išpardavime po

\$20

Vienatinė Lietuviška Krautuvė

Mūsų Krautuvė dabar yra dvigubai padidinta ir pripildyta visokių nauju tavoru, kaip tai: laikrodėlių, žiedų, deimėntų, gramofonų, britvų, budilnikų, perfumų postkorchų ir t.t.

Mes užlaikome didžiausį knygyną Chicagoje, kur galima gauti visokių knygų, kokios tiktai yra lietuvių kalboje.

Pas mus pirkęs nesigailėsi, kainos visiems prieinamos. Nepamiršk adreso:

Juozap. F. Budrik
3343 So. Halsted St. Chicago.
Tel. Drover 8167.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje
 Leidžia NAUJIENŲ BENDROVE INC.
 Kasdien, išskyrus nedėlidienius

Užsisakomąji kaina:
 Chicagoje per išsiuntimą 12 mėnų savaitėje. Pirmą siuntimą, Chicagoje metams \$6.00, pusei metų \$3.50.
 Kitur, ne Chicagoje, metams \$5.00
 Pusei metų \$3.00
 Trims mėnesiams \$1.75
 Dviem mėnesiams \$1.00
 Europoje, metams \$7.00

First Lithuanian Daily in America
 Published Daily Except Sunday
 LITHUANIAN NEWS PUB. CO. INC.

Terms of Subscription:
 In Chicago, by carriers, per week, 12 cents. By mail one year, \$6.00; six months, \$3.50.
 Outside Chicago, by mail, one year \$5.00
 Six months \$3.00
 Three months \$1.75
 Foreign countries, one year \$7.00

Address: NAUJIENOS, 1840 S. Halsted, Chicago, Ill.

Redakcijos ir korespondentų prašome siunčiamus išspausdinimui laikraščio rankraščius adresuoti tiesiai Naujienų Redakcijai, o ne Redaktoriaus vardu. Reikia būtina rašyti aiškiai ir ant vienos popieriaus pusės, be to paliekant platesnius tarpus tarp eilučių. Redakcija pasiliko visas teisingai parašytas rašytines ir trumpas. Nelinkami spaudai rašyti naujienas, arba grafiniai atžai, jei be jų dviem savaitėm autorius pateiktas, o jei ir atsiūčia kraštas ženkliu pakankamai persiuntimo išsoms apmoket.

Asmeniškai Redaktorius matyti galima tik nuo 5 iki 5:30 val. vak.

Redakcijos Straipsniai

Tiesa ar išmislas?

Telegrama iš Paryžiaus praneša, kad Vokietijos valdžia rengiasi tuoj paskelbti "nepriklaimybę" ir Lietuvai.

Telegramoje sakoma, kad ta žinia buvusi išspausdinta Šveicarijos laikraščiuose. Tenai, girdi, nurodoma taip pat, kad Lietuvai kaizeris paskirsias valdonu savo ant-rajį suny, princa Eitel Friedrich. Lietuvos karalystė busianti Vokietijos imperijos dalim, panašiai valdoma, kaip Bavarija arba Saksonija. Vokietijos valdžia tikintisi, kad Lietuva duosianti jai už tai apie 150,000 vyrų, kurie kariausią po Hindenburgo komanda.

Kiek šiame pranešime tiesos, sunku įspėti. Gal būt, kad jįsai yra ne kas kita, kaip korespondento išmislas (korespondentai už savo pranešimus, mat, gauna užmoket). Bet jeigu jįsai būtų teisingas, tai stebėtis daug irgi nereikėtų.

Vokietijai reikia kareivių, todėl ji nori apginkluoti lenkus, lietuvius ir visus žmones, gyvenančius užkariau- tose teritorijose. Nedavus toms teritorijoms "nepriklaimybės", imti kareivių negalima. Taigi ji ir "liuosuoja" jas.

Na, o ką mes, amerikiečiai, pasakytume apie tokią Lietuvos "nepriklaimy- bę"? Jeigu Lietuva pavirstų daugybe ar mažiaus atskira valstybe su savo valdžia ir įstatymais, tai tas jai galėtų išeiti ant naudos. Bet tiktaip prieš tam tikrų aplinkybių. Naudą Lietuva turėtų iš savo valstybės tiktaip tuomet, kuomet jai neprisėtų lošti kieno nors įrankio rolę. Bet ar ji nebus tokioje rolėje, tai kol kas labai abejotina.

Pirmas žingsnis prieš Lietuvos "paliuosavimą," jeigu jįsai (tas žingsnis) bus toks, kaip aprašo augščiausias minėtoji telegrama, nelemia nieko gero Lietuvai. Iš jos norima paimti 150,000 vyrų ir pastatyti jie prieš rusus. Kiek iš tų vyrų išliks gyvy, iki pasibaigs karė?

Beto, lietuviams, pastatytiems po vokiečių generolų komand., gres baisus pavojus. Rusija žiūrės į juos ne kaip į svetimos valstybės kareivius, bet kaip į savuosius išdavikus. Kas iš jų bus paimtas nelaisvėn, tas bus

pakariamasis arba sušaudomas. O pagalios Vokietija dar gali pralaimet karę, tuomet viskas nueis niekais.

Gubernatoriaus rinkimai.

Lapkričio 7 dieną Illinois valstijos piliečiai išsirinko gubernatorių sekamiems ketveriems metams p. Frank O. Lowden'ą.

Apie tą žmogų kapitalistų spauda raše, kad jįsai esąs "farmeris," gero budo ir neponiškų papročių žmogus. Bet ta spauda neminėjo to, kad p. Lowden yra vienas galtingiausiųjų kapitalo magnetų Illinois valstijoje.

Jo asmeniškias turtas apskaitoma į \$60,000,000. Ir jįsai yra vienas milžiniškios Pullmano kompanijos direktorių.

Bet da indomesnės, negu šie faktai, yra skaitlinės tų pinigų sumų, kurios tapo išleistos p. Lowdeno išrinkimui į gubernatorių. Vienas Chicagos laikraščio sako, kad tos sumos, sudėtos į daiktą, siekia milijono dolerių. Štai kaip kurios tų sumų: Skelbimai laikraščiuose ne mažiau kaip \$100,000.

Muzikos orkestrams išmoka \$50,000.

Kalbėtojųams, kvartetams ir svetainių pasamdymui \$50,000.

Zmonėms, stovėjusiems pirmųjų rinkimų dienoje prie balsavimų vietų, \$25,000.

Zmonėms, dirbusiems kiekviena "precinct'e" ant-rajų balsavimų dienoje, \$50,000.

Ir t.t.

Ištisa litanija panašių sumų kartu su augščiausias minėtoms sudaro netoli milijono dolerių. Klausimas dabar: kam reikėjo p. Lowden'ui eikvoti tokius milžiniškus pinigus?

Aišku, kad jo tikslas buvo ne alga, kurią valstija moka gubernatoriui, kadangi tos algos p. Lowden gaus per visus ketverius savo gubernatoriavimo metus tiktaip \$48,000.

P-as Lowden galėjo leisti šimtus tukstančių dolerių išdalies tam, kad patenkinus savo asmenišką ambiciją: kad įgijus augštą ir "garbingą" vietą. Bet tarpe jo motyvų (tikslų), žinoma, buvo ir kitokie dalykai. Jįsai yra, kaip minėjome, vienas stambiausiųjų dalininkų ir val-

dytojų Pullmano kompanijos, tai suprantama, jam rūpėjo ir tos kompanijos reikalus pastumet pirmyn. Savu keliu, be abejonės, ir toji kompanija pasirupino, kad pastumėjus pirmyn p. Lowden'o kandidatūrą.

Kaip naujai išrinktasis gubernatorių, užėmęs savo ofisą, patarnaus savo bi- zniui, mes dar pamatysime. Bet tikėtis, kad jo gubernatoriavimas neš naudos Pullmano arba kitų kapitalistiškų kompanijų darbininkams, tur-but nėra jokio pamato. Kada vilkas sotina- si, tada avies kailis negali palikt čielas.

Padidinus "Naujienas"

Šiandie leidžiame dvigubai didesnį "Naujienų" numerį, kaip iki šiol. Nuo šiandie mūsų dienraštis eis 8 pusl. penkis kartus savaitėje ir tik vieną kartą keturių puslapių.

Šitas padidinimas "Nau- jienų" leidėjams pridės gana daug išlaidų, o "Naujienų" darbininkams — darbo. Reik- kia imti domon, kad tatau į- vyksta tokiu laiku, kuomet vis spaustuvijų fabrikai ir popiera bisiai pabrangę ir dar vis labiau brangsta. Del šito brangumo kiti laikraš- čiai, net kapitalistiskieji dienraščiai, kelia savo kai- nas.

"Naujienos" eis ta pačia kaina ir toliau. Jos turi vil- tų, kad mūsų dienraščio drau- gai už tai labiau parems- jas. Be tos vilties jos netu- rėtų drąsos krauti ant savęs sunkesnę darbo ir išlaidų na- šta.

"Naujienų" leidėjų ir ve- dėjų tikslas yra duoti lietu- loviams darbininkams didelį ir gerą dienraštį. To tiks- lo laikydamiesi, jie tobulino "Naujienas" visą laiką. Ir matote, ko jau jie atsiekė i- ki šiol!

Bet su jįsų, draugai, pri- tarimu jie pasiekė ir dar di- desnių rezultatų, nežiurint visų kliučių ir keblumų.

Darbininkų priešai organizuojasi.

Kapitalistai rengiasi į di- delę kovą su darbininkais. Jie organizuojasi.

Šiomis dienomis telegra- fas atnešė žinią iš New Yorko, kad tenai isikurus nau- ja kapitalistų organizacija vardu "National Industrial Conference Board". Prie tos organizacijos prisidėjusieji kapitalistai valdo \$8,000,000-000 (aštuoniais milijardais) turto. Jų įstaigos dirba a- pie 7,000,000 (septyni milio- nai) darbininkų.

N. I. C. B. įsteigta kovai prieš darbininkus. Tą atvi- rai pasako kapitalistų laik- raščiai, pasveikinusieji jo užgimimą. Jie nurodė, kad pramonininkų susiorganizavimas yra tiesioginis atsaky- mas į geležinkelijų darbinin- kų "užsivarinėjimus," t. y. į tų darbininkų reikalavimą 8 val. darbo dienos.

Prieš organizuotųjų dar- bininkų spėką kapitalistai nori pastatyti savo organiza- cijos spėką, idant nedavus jiems iškovot geresnių darbo sąlygų. Bet ir daugiau. Or- ganizuotą savo spėką kapi- talistai pavartos ir tam, kad atėmus iš darbininkų tuos

pagerinimus, kuriuos jie yra iškovoję.

Taigi ateityje reikia lauk- ti milžiniškų susirėmimų tar- pe kapitalo ir darbo. Ar

Apžvalga

JIE "TURĖJO NUOMONĖ."

"Kovos" redakcija kaikada mėgsta ir pajaukinti žmones. Paskuliname to laikraščio nu- meryje ji rašo:

Tuoju paskelbus So. Bosto- no rezoliuciją, da pora savai- čių prieš Lietuvų Dieną, mes rašėme, kad tai yra atidavi- mas spresti apie tų aukų pa- dalinimą Vilniaus Komitetui, "kuriam sėdi didžiama kle- rikalų ir tautininkų." Pas- kui visą laiką mes tai aiškino- me, bet nieks mums nepri- tarė. Ir tik savaitė po Lietu- vių Dienos "Nauj." rašo: "Paslaptis aiškėja." Ir jos pamatė, kad ten "milžiniška didžiūma" "tikriausi pirmei- vių priešininkai," ir sako: "Jeigu visuomenė būtų pas- tebėjusi, koks yra tasai Vil- niaus Komiteto sąstatas, tai ji anaipol nebūtų džiaugusis delai vienybės, įvykusios Bos- tone, o paskui New Yorko ir kituose miestuose." Ir toliau nurodo, ką taip pat kelis kar- tus da prieš Lietuvų Dieną yra rašiusi "Kova," jog Agro- nomijos draugija gaus "au- kas" (jeigu ji ką nors gaus apskritai!) iš to atžagareiviš- ko komiteto (Vilniaus ar- ba Centralio Liet. Kom-to) rankų, — kiek bus jo malo- nė duoti! "Naujienoms" tik dabar ta "paslaptis paaiškėjo," bet kodėl ji sako, kad "Kova" pasckus jos nuomonę, kurios ji pirma neturėjo? Pi- rma "Nauj." tiktaip atsargų abejojiną buvo išreiškusios del Bostono rezoliucijos.

Jei patikėtum šitai "Kovos" pasakai, tai manytum, kad ji vienintelė turėjo aiškį nuomo- nę Lietuvų Dienos klausime, o kiti laikraščiai tai tik po laiko pamatė, kad jos tiesa. Vienok, kada atsimeni, kaip laikėsi "Kova" visoje toje Lietuvų Dienos kampanijoje, tai įsitikini, kad L. S. S. organo redaktoriai čia- rodo tiktaip savo didelį palinki- mą prie humoro.

"Kovicėiai" dabar kiekviena- me savo laikraščio numeryje išrodinėja blogas pasekmes sro- vių vienybės, įvykusios Lietu- vių Dienoje daugelyje lietuvių kolonijose. Bet prieš Lietuvų Dieną jie pirmutinai pasisku- bino į Wilkes-Barrę tarties apie vienybę.

"Kovicėiai" matė Wilkes-Bar- re'je, kad su klerikalais ir tau- tininkais gerumu susitaikyti ne- galima, bet jie, pagrįžę iš "dip- lomatinės" savo kelionės, kiek druti stengėsi pasirodyt labai ge- rais dešiniems ir pasiulė laikyties su jais, reikalaudami socialistų remiamoms draug- joms Lietuvoje tiktaip penkta- dailio aukų.

Sąjungos suvažiavimas atme- tė tą propoziciją, kurią siulė "Kova," ir pastatė daug dides- nes sąlygas. Tada kovicėiai ir "Kovoje" ir "Naujojoje Gady- nėje" patįs pripažino, kad jų propozicija buvo negera ir pa- gyrė suvažiavimo pastatytasias sąlygas.

Ir tai vis reiškia, kad "Kova" "turėjo savo nuomonę!" Jeigu "Kova" būtų žinojus, kas daryt, ir būtų iš pat pra- džių užėmus tą poziciją, kurią ji užėmė, raginama suvažiavi- mo ir "Naujienų", tai socialis- tams ir Lietuvos Šelpimo Fon- dui tikrai nebūtų reikėję taip sunkiai kovot, kad atėmus tau- tiškai-klerikaliskoj bloko ata- ką.

O betgi jį šlandie girtasi, kad jį turėjus savo nuomonę!

darbininkai supras gresian- tį pavojų ir prisirengs tin- kamai pasitikti jį? Priešai taitososi ginklus, darbo žmo- nės turėtų sukrusti.

Bet augščiaus paduotoje ci- tatoje iš "Kovos" pasakyla ir faktiška netiesa. "Naujienos" ne vien "atsargų abejojiną" buvo išreiškusios apie Bostono sąlygas. Pirmiau negu tos są- lygos buvo paskelbtos, Bostono klerikalų organas pasiulė savo propoziciją, kurioje buvo kal- bama apie "Vilniaus Komitetą" ir kitus galus. Ir štai, spalį 12 d. "Naujienos" raše delai tos propozicijos:

Vadinasi, pats "Darbinin- kas" sutinka su tuo, kad au- kas galima siųsti ir Biržiskai ir Janulicėiui, ir Kairiui, ir jįsai sutinka, kad galima jas siųsti ir Agronomijos Draugi- jai. Tai kodėl gi jįsai nori, kad aukos citų per Lietuvų Draugijos rankas?

"Darbininkui" rupi, kad Agronomijos Draugija, ku- rioje yra susitelkę pirmievis- kiekji vokiečiai, pataptų kaipir klerikalų valdomosios Lietu- vių Draugijos šaka. Agrono- mijos Draugija turi gauti pi- nigus iš Lietuvų Draugijos, vietoje to, kad gavus juos tiesiog iš amerikiečių. Kodėl gi norima pirmąj draugiją padaryti prigulminga nuo an- trosios? Ar čia ne aiškus sa- vo srovės kėlimas, o svetimos žeminimas? Ar čia ne poli- tikavimas?

Progressyvė Amerikos lie- tuvių visuomenė tokioms poli- tikoms nepritaris joku būdu. Jeigu klerikalai tikrai nori vienyties, tai tegal jie sutin- ka, kad tam tikra dalis aukų būtų iš čionai pasimata tiesiog Agronomijos Draugijai; o je- iu jie su tuo nesutinka, tai tetsizno.

Ant rytojaus po šito straips- nio pasirodymo mes gavome S. Bostono laikraščius, iš kurių patyrėme, kad to miesto pro- gressyvė visuomenė susitaikė su dešiniomis sąlygomis, pana- šiomis į "Darbininko" propo- ziciją. Tada tai "Naujienos" iš- reiškę "atsargų abejojiną."

Tiesa, kad tai buvo tiktaip a- bejojimas, o ne griežtas smer- kimas, bet griežtų smerkimų, kolai nebuvo pilno aiškumo, ar išties Bostono sąlygos yra tokios, kokias buvo pasiulė klerikalai.

Dabar pasirodo, kad tuomet ne buvo pilno aiškumo ne pas pa- čius bostoniečius, nes da ir da- bar jie tebesiginčija. Kuo tas jų ginčas pasibaigs, nežilgo pare- gėsime. Bet šiaip ar taip, jau ir dabar matyt, kad klerikalams nepavyks pilnai pervartyt savo plėną. Jie jau buvo priversti išsizadėt "Vilniaus Komiteto" ir sutiko aukas siųst ne 18, o 12-ai žmonių. Taigi, reiškia, kad jeigu "Naujienos" būtų griežtai pasmerkusios bostonie- čių sutartį, tai jos būtų pasiel- gusios neteisėngai.

Ko-gi tad nori iš mūsų "Kova"?? Ir kokį pamatą ji turi gi- ties, kad jį visą laiką rašiusi tie- sas, tik niekas jai nepritaręs. Juk prie to, ką "Naujienos" pasakė pirmą kartą apie "Dar- bininko" propoziciją, jį visais savo rašymais nepridėjo nieko naujo.

AMERIKIEČIŲ DORYBĖS IR NEDORYBĖS.

Čionai kalba čina ne apie vi- sus amerikiečius, o tiktaip apie socialistus, ir tai lietuvius.

Tų Amerikos lietuvių socia- listų ypatybės paskutiniais dve- jais metais labai parupų jų drau-

gams Skotijoje. Kada tenai ap- sigyvono drg. V. Kapsukas ir č- mē redaguet "Rankpelni", tai amerikiečių socialistų "griekai" pasidarė nuolatine Skotijos lie- tuvių socialistų diskusijų tema. Jų organas nuolatos tarkuoda- vo amerikiečių taktiką, jų laik- raščius ir kitką. Kiek škotiečiai užsiimdavo tuo tarkavimo dar- bu savo privatinuose pasikalbė- jimuose ir savo kuopose, to mes tikrai nežinome, bet tur-but už- siimdavo, nemažai, kadangi, kaip mums rašo vienas draugas iš Anglijos, jų "Rankpelnis" ne- teko 200 skaitytojų ir beveik "priėjo prie bankruto", o jų or- ganizacija taip pat, jei ne nusilp- nėjo, tai ir nepadarė progreso. Šitaip atsiūnka tuomet, kuomet žmonės, užuot savo reikalais ru- pinęsi, praleidžia laiką bergž- diems svetimų nuodėmių nagri- nėjimams.

Bet amerikiečių "griekai" da- ir dabar nenucima nuo Skotijos socialistų laikraščio spalvų. Ne- persenai, kaip jau mūsų skaity- tojai žino, tą temą plačiai gvil- deno "Rankpelnyje" drg. Kap- sukas savo garsiaame laiške. Neuzilgio po to jį atsiliepė ir vienas Londono draugas, J. A. Vasaitis. Pastarasis pirmiau gyveno Amerikoje ir todėl gana gerai pažįsta amerikiečių socia- listų veikimą. Jįsai ilgokame laiške į Skotijos draugus gina amerikiečius ir nurodo Skotijos socialistų ydas. Pagalios, dėda- ma savo prierašą prie Vasaitio laiško, prabija apie amerikie- čius ir "R-io" redakcija.

Mums tapo prisiūsta "R-io" iš- karpos su augščiaus minėtoju laišku ir redakcijos prierašu. Manome kad amerikiečiams bus akyva susipažinti su tų do- kumentų turiniu. Iš drg. Vasai- cio laiško padausime tiktaip ke- letą ištraukų, kadangi jįsai jau pirmiau tilpo "Laisvėje." Jįsai, pabars Skotijos socialistus už neveiklumą, sako:

Dabar mes laukiame ir gal- neuzilgio sulauksime atva- žiuojant iš Amerikos kito draugo, kuris nuvažiuos į Manchesterį ir sutvers LSS. kp. Skotijos draugams per- toli Manchesteris, ar ne? O gal tas agitacijos fondas visai tuščias. Aš jau sykį sakiau ir da sykį sakysiu, kad Skoti- jos draugai yra veiklūs, daug veikė ir gerai veikė, bet tik netoliau, kaip apie "R-nio" duris. Amerikoj nerastum tokio miesto kaip Manchesteris, kuriame nebūtų L. S. S. A. kuopos. Tenai yra buvę ir taip, kad draugai įsikibę į ta- vorinius vagonus nuvažiuoda- vo kur reikia, surengdavo prakalbas ir sutverdavo kuop- pą, kurių daugelis ir šiandien gyvuoja. Na, o Skotijos drau- gai, nupirk jems pirmos kle- sos bilietą — jie neišlįs iš mai- nų ir niekur nevažiuos.

Bet Skotijos draugai labai greit pamato ir myli nupeikti amerikiečių neveiklumą, jų laikraščiuose trukuma, Sąjun- gos mažumą ir t.t. Ir gal- ga- le jiems tik pasirodo, kad pas amerikiečius draugus vietoj socialistų zenklelio ant jų la- pelių guli doleris lyg mėnulis. Skotijos draugams šlygštu i- tai žiurēt. Bet jie tankiai su- kiekiasi amerikiečių pagalbos. Bet kokios pagalbos: senų čė- batų, švarko, duonos? Visai ne — jie šaukiasi dolerio. Gėda, draugai, užsipuldinēt ir net mulkais vadint amerikie- čius. Taip sakant, Amerikoj yra daug lietuvių, bet socia- listų sąjunga — oi kokia mažy- tē! Turit žinot, draugai, kad Amerikoj yra dešktai įvairių draugijų-draugijėlių, į kurias pasiskirsto lietuviai. Ten ya- ra daugiau ir kovot su kuo. Dešktai įvairaus plauko inte- ligenčių-tautiečių, anarchistų, aidoblistų, laisvamanių, kle- rikalų ir mulkintojų-kunigė- lių. Su jais visais prisieima grumtis, kovoti daug sunkiau, negu jums su kun. Norbuta.

Man bent taip išrodo, kad škotiečiai-draugai ir-gi nēsat kompetentiški spręst ameri- kiečių laikraščių silpnumus. O jeigu jau ir butumėte to- kiais vyrais, tai vis-gi, geriau būtų tuos puvus palikt mai- nose, o ne drabstyti jais ameri- kiečių laikraščius...

Aš gavau laišku nuo draugo socialisto — dar-gi gero socia- listo — iš Amerikos, kuris rašo: "Drauge, kiek "R-nis" kaštuoja metams? Aš tiek galiu jam paaukauti, bet siun- tinēti jį man — būtų bereika- lo, aš pažiūrėsiu į jį ar ne. Mes amerikiečiai, turime daug geresnių laikraščių."

"R-io" redakcija prie to lai- ško pridėjo sekamą prierašą:

Tiesą pasakius, tam laišku- i nereikėtų nieko atsakyt, nes jame nieko svarbaus nėra. Iš visa ko matyti, kad d. Vasai- tis nerasdamas kitokios pro- gos išgirti amerikiečių "Kar- dą" ir jų dolerį, parašė ško- tiečiams ilgą laišką ir jame tai atliko. Iš laiško matyt, kad d. Vasaitis visus širdimi gyvena Amerikoj ir yra per- šienęs tenai esančia dvasia. Kuomet jis mato, kad škotie- čiai tos dvasios neseka, jam jau bloga atrodo. Bet reikia neužmiršti, jog Amerika tai nėra kaž koks visokių gausy- bių dievaitis, kurį visas pa- saulis turėtų sekt. Daugybė juk yra pasauly socialistų organizacijų, kurios neseka paskui amerikiečius, o vienok nuveikia didelius darbus; jie nei numylėjo "Kardo", vei- kliausia, neskaite. Mes taip pat nemanome visame kame- sekti amerikiečius; mes veiki- au tēmisime Lietuvos dar- bininkų veikimą, nes tenai rodos, bus galima daugiau pasimokyt. Labai gerai ka- rekturizuoja kai-kuriuos ameri- kiečius veikėjus ištraukos iš "gerojo socialisto" laiško, ku- rį d. Vasaitis padavė. Jis klausia "R-nio" kamos ir pri- duria, kad amerikiečiai tur daug geresnių laikraščių — "Kardą" ir tam panašų. Jei- gu jis klausia laikraščio kai- nos, tai, matyt, jo nei neskai- to, nors savo laiku amerikie- čių laikraščiai tik apie "R-nį" ir raše. Nežinia, kokiam tik- slui d. Vasaitis šitokį sakinį parašė: "Gėda, draugai, užsi- puldinėti ir net mulkais va- dinti amerikiečius." Mes nie- kaip negalime suprasti, ką tas sakiny reiškia?

Kad d. Vasaitis nupeikia mus del nesidaravimo Ang- lijoje, taip tuomi ir nepasaky- ta nieko naujo. Škotiečiai jau ne dešimtį kartų svarstė ir galvojo, kaip paskleisti darbą tarpu Anglijos lietuvių. Bu- vo išleista tam tikslui atsišau- kimų, rašyta "R-ny", rašyta laišku ir teirautasi, ar nebūt galima kurioj vietoj kas pa- daryti. Bet visas tas rupeš- tis jokių vaisių neatnešė. Da- bar, karo laiku, apie kokį vei- kimą Anglijoj nei kalbos ne- gali būti. Nuvažiuoti į Man- chesterį arba į kitą miestą ir sutvert kuopą iš kelių narių, kuri po kelių dienų vėlei išir- tų, tai visai neapsimoka. Kai- kuriose vietose tenai jau ir buvo kuopos, bet tik trum- pam laikui. Skotijoj taipgi daugybė yra darbu, tik gaila, kad labai maža darbininkų; bet del to jie neruojoja, kad kas atvažiuos čia tuos darbus nenuidirba. O kiek yra ško- tiečių, kurie čia truputį pra- lavino ir nuvažiuo darbuo- tis Amerikon! Kas nori dirb- ti, pats dirba — kitų neragi- na.

Iš šitų "R-io" redaktoriaus išvadžiojimų matyt, kad tos davalikiškos kalbos apie ameri- kiečių "griekus" pakenkė ir protiškam Skotijos draugų iš- silavinimui. Juk kas jau gali but ludnesnio, kaip toks ap- sireiškimas, kad socialistai

laikraščio redaktorius, žiūrėdamas į Amerikos socialistų veikimą, nieko nepastebėjo pas juos, kaip tik "Kardą" ir "dolerį". Panašios socialistų "kritikos" mes buvome papratę iki šiol girdėt tikslai iš klerikalų ir suklerikalėjusių tautininkų. Negerus akinius užsidėjo tie Skotijos draugai, jeigu jie ima taip kreivai matyt.

APIE KLERIKALŲ ORGANĄ.

"Keleivis" ilgokam straipsnyje prirodo, kad musikių klerikalų "dienraštis" savo taktika nekuo tesiskiria nuo Rusijos juodašimčių, kurie agituoja tamsius žmones prieš "pogromų." Jisai stengiasi sukelti savo pasekėjuose fanatišką neapykantą prieš socialistus ir tuo tikslu jisai varčia begėdiškiausius melus ir šmeižimus. Štai ką apie tai rašo "Keleivis":

Pristojus prie "Draugo" kun. Maliauskui, tas laikraštis pasisavino da negirdėtą tarp civilizuoatų žmonių butą kovai su savo politiskais priešais. Jis atmetė į šalį sarmatą, atmetė dorą, spiorė ant laikraštines etikos, o čimėsi tokių priemonių, kokių gėdytųsi ir Rusijos chuliganai. Kur tik atsitiko kriminališkas prasizengimas, "Draugas" tuojaus pieškina didžiausiomis raidėmis, kad tai socialistų darbas. Netoli Chicago's tulas žmogelis buvo pagautas andai vištas vagiant. "Draugas" tuojaus paskelbė savo skaitytojams, kad "didžiausis socialistų vadas pasodintas kalėjiman už vištų vogimą." O kaip paskui išsiaiškino, tai tas žmogelis nėra netik socialistų vadas, bet kaip gyvas prieš socialistų nėra prigulėjęs ir nei numanymo neturi, kas yra socialistai. Tečiaus "Draugas" savo melo netik neatšaukė, bet da pakartojo.

Dabar vėl Chicago'j policija suėmė kokį ten Prochowskį ir kaltina jį plėšimuse. "Draugas" ir iš to tuojaus padarė "socialistų." Ant pirmo puslapio padėta dideliu antgalvu žinia: "SOCIALISTAS-GARSUS PLEŠIKAS." Nors iš to paties "Draugo" aprašymo matyt, kad tas žmogus savo įsitikinimais, yra daug artimesnis kunigui Maliauskui negu socialistams, nes jis tiki į dušią ir kaip tik Maliausko žodžiais keikia: "prakeisimas tegul krinta ant socialistų", o tečiaus "Draugas" prie kiekvieno žodžio, ar kur tinka ar netinka, vis pridėda: "socialistas-plėšikas", ir dagi rīsa jį su lietuvių socialistais, nors ten pat sako, kad jis yra lenkas ir su lietuviams nieko bendra neturi.

Koks gi tikslas tų sistematiškų šmeižimų, ir dagi tokių liurbiškų ir kvailių šmeižimų? Kitokio tikslo čia negali būti, kaip tik kurstyamas tamsių minių prieš socialistus. 44-tame to, atsiprašant, laikraščio numeryje jau atvirai žmonės kurstomi "naikinti socialistus." Girdi:

"Reikia mums apsisvalyt nuo tų žmonių išgamų, šeiminkės, kurios dar laiko ištvirkusius socialistus įnamius, vardan ramybės, vardan žmonių gerovės tuojaus turėty juos išvaryti iš savo namų! Naikinkime tas piktžoles, kurios dergia mūsų tautą. Katalikai, bukime apgūnėjais tautos ir tikėjimo."

Teisingai "Keleivis" sako, kad visuomenė turi padaryt galą to-ud nūjė "neįtikojamė papouf mų tjs klerikalai nesupranta sustabdyt savo Maliauską.

GARSINKITES "NAIIFENOSE"

Kampanija Pasibaigė --- Pradėkime Iš naujo.

Carl D. Thompson.

Mūsų šių 1916 metų kampanija pabaigta. Prasideda 1920 metų kampanija.

Kokie tie šios kampanijos rezultatai butų—nelaukiant nei jų pabaigos — mes pradėjome jau sekamųjų už keturių metų busimųjų rinkimų kampaniją. Ir, be abejo, kiekvienas gyvas ir tvirtas socialistas tatau daro. Mat, mūsų kampanija nieka-dos nesibaigia.

Kiek šiais rinkimais socialistai laimėjo balsų, ligi šiol dar pilnų žinių nėra. Kapitulistams tarnaujančios žinių agentūros socialistų balsų skaičiaus nemėgia padavinėti, tat tenka mums palaukti, kol patįs išpalengvatas žinias pilnai surinksime.

Iš žinių, kurių jau spėjome surinkti, atrodytu, kad socialistai laimėjo mažiau balsų, ne kad tikėjomės laimėti, bet iš jų butų dar peranksti spręsti. Surinkus visas žinias gal visai kas kita pasirodys. Todel turime dar palaukti.

Bet šiap ar taip, šiais rinkimais mes laimėjome ne mažai.

Socialistai New Yorke vėl išrinko kongresan savo atstovą, Meyerą Londoną. Atsižvelgiant į tai, kad katalistikai politikieriai ir samdytiniai pavartojo visokių priemonių radikalesnių piliečių balsus susigaudyti į Hugheso ar Wilsono tinklus, ir daug jų sugaudė, tai Londono išrinkimas reik skai-tyti dideliu laimėjimu.

Socialistai pirmą sykį užkariavo Minneapolis miestą, ir tai tokia balsų didžiuma, jog reikia tikėtis jis ant visados pasilikis socialistų rānkose. Išrinkta ne tik draugas Thomas H. Van Lear majoru, bet dar du aldermanu, vienas mokyklų tarybos narys ir atstovai valstijos legislaturon.

Milwauke nedaug truko, kad išrinkus savo du kandidatu kongresan, užtat išrinkta apskrīcio prokuroras, du valstijos senatoriu ir septyni reprezentantai atstovų butan.

Barretowne, Vermonto valstijoj, pirmą dar kartą socialistai išrinko savo atstovą d. James Lawsoną, valstijos legislaturon.

Californijoj išrinkta mažiausia du socialistu atstovu valstijos legislaturon — George W. Downingą ir L. Steinglerį.

New Yorke, be išrinkto kongresan Meyro Londono, tik 100 balsų teuruko, kad išrinkus taipjau ir Morris Hillquita. Beto, valstijos legislaturon išrinkta vėl Šipilakov ir Whiteshorn.

Indianoj, Debso apskrityj, truko tik pusantro tukstančio balsų d. Debsui išrinkti. Nevadoj, socialistų kandidatas d. Milleris, sulig pirmu gautomis žiniomis, buvo antras konteste, surinkęs sau 12 tukstančių balsų. Kadangi balsavimo pasekmių iš ten dar nėra pilnai žinoma, tai dar labai gali but, kad jis bus išrinktas.

Pennsylvanijoj, valstijos legislaturon vėl išrinkta mūsų draugas James H. Maurer.

Oklahomoj, nors nelaimėta tiek balsų, kiek tikėjomės laimėti, bet vis delto skaičius balsuotojų už socialistų partijos kandidatus žymiai paaugo. Kai kuriuose apskrīciose visai nedaug betruko balsų, kad socialistų kandidatus pervarius.

Apskritai paėmus, kad kuriose-nekuriuose vietose socialistų balsų skaičius ir nepakilo, bet šiap visur gerokai užaugo. Ant kiek paaugo, tatau pamatysime tiktai, kai surinksime iš visur pilnas žinias.

Bet, kaip sakyta, nelaukdami visų praeitos kampanijos smulkmenų, šios šalies socialistai pradėjo vėl savo darbą — skleidimą socialistų minties žmonėse ir kampaniją sekamiems rinkimams.

Skaitytojų Balsai.

GIRTYBĖ — BIAURYBĖ.

Buvo graži diena, ir vilote viliojo kiekvieną išeiti iš stupos pakvėpuoti tyru oru. Tat greitai apsirodė žiau ir išėjau pasivaikščioti. Einu palengva viena gatve, paskui kita. Staigiai pamaciau burelį žmonių. Na,

manau sau, cistu ir aš pasižiūrėti kas ten atsitiko.

Prieinu arčiaus, žiuriu: koks tai nepažįstamas vyras stovi įsikibęs į telefono stulpą, išvertęs baltas akis ir kriaukšcia; kepurė vos tik laikosi ant viršugalvio, kojos linguoja it mėdrės pučiamos žiaurus vėjo, galva sviruoja it medžio šakos, o apie jį sukūnėjasi mažas šuo.

Zmonės juokėsi žiūrėdami. Už valandėlės girdžiu prane-

"Viską gerai atsimenu — kur ka lietuviškai: buvau, ko geriau ir valgiau, bet kaip tą šnį suvalgiau, tai negaliu atsiminti."

Biauru pasidarė. Žmogus — kialeu pavirtęs...

Ir ko galime tikėtis iš tokių žmonių. Jiems niekas nerūpi. Jie niekuomet nemato šviesos dienos. Dirba sunkiai, kol užsidirba ketelį centų, paskui vėl kankinasi dar sunkiaus, kol pradėdžia tuos sunkiai uždirbtus skatikus. Parėina namo sviruodami, griežia dantimis, keiksmiais pripildo savo lušną, kyla nesutikimai šeimynoj — ir kenčia didžiausią skurdą per savo tamsumą ir nesupratimą. Laimutė.

ZODIS DEL SUBANKRUTIJUSIO J. M. TANANEVICIAUS BANKO.

Jau prasliko ištisas mėnuo, nuo tos dienos, kurioj p. J. M. Tananevičius uždarė savo banką. Vienok dar iki šiol nei vienas jo depozitorius nepakėlė balso, neužprotavo prieš padarytą sau didžiausią skriaudą. Taigi aš, kaip jo depozitorius ir "Kataliko" skaitytojas laikaui sau už priedermę išreiškėsi savo nuomonę apie tai. P-as J. M. T., kad geriau, išteisinus save, verčia visą kaltę ant pačių depozitorių ir ant nepatiriantųjų jam laikraščių, girdi, "sukurstyti žmonės norėję visi sykiu atsiimti savo pinigus, ko negali padaryti nei jokia bankai."

Panašios kalbos tiktai išsiskūnėjimas. Paįnkime, pav., kad ir jo kaįmyną, kuris daug sunkesnių laikų pergyveno, o betgi nebankrutijo. Kiti vėl kaltina žmones, kam deda savo pinigus tokioj bankoj. Bet kiekvienas mūsų atvažiavęs iš Lietuvos, del nežinojimo šios šalies kalbos, negali nuvažiuoti į miestą ir ten pasidėti savo pinigų. Atradę čia savo viengenių, nuo seniau gyvenančių, kurie mums patarnauja mūsų prigimta kalba, maloniai mes glaudžiamės prie jų, nemanydami, kad jie mus galėtų nusikriausti.

Kąsigi galėjo nepasitikėti štai kad ir J. M. Tananevičiui. Jis buvo dievobaimingas vyras, leidžia katalikišką laikraštį "Kataliką", kuriame rašo apie tikėjimo dalykus ir artimo meilę. Iškilus karei Europoje, ragino aukauti tautos fondui "bent vienos dienos uždarbį." O dabar kas išėjo? Ne vienos dienos,

darbiai žlunga. Daugumas mūsų sunkiai dirbame, gal nedavalgę taupėme pinigus, kad pasibaigus karei galėtume paduoti pagelbos ranką savo žustantiems broliams ir seserims.

Bet dabar tie mūsų pakilūs sumanymai nuėjo niekais. Nes dauguma mūsų nebeturės nei noro toliaus dirbuotis ir taupyti pinigus. Aš pažįstu ketelį jaunų vyrų, kurie pirmiau bi-jodavo įeiti salianan, bet dabar, netekę savo sunkiai uždirbtų pinigų, iš nusimimimo pradėjo laukyti smulkę, iš kurios dabar beveik nebeišėina. Tokiu būdu banko subankrutijimu padaryta žmonėms didelė ne tik medžiaginė, bet ir moralė nuskauda. "Atiduosiu kiekvienam iki paskutinio cento", sakosi p. J. M. T. "Kataliko" nr. 32. Tik kažin kaip ir iš ko. Del banko subankrutijimo p. J. M. Tananevičius kaltina ne save, bet kitus, užsipildinėdamas ant laikraščių, kurie persergėdavo žmones, kad privatiniai bankai nesaugūs. Bet gi pasirodė dabar, kad tie persergėjimai buvo teisingi, tik mes jų unorėjejome klausyti, kol patįs ant savo kailio nepatyrėme.

Kitas dalykas, tai vaidai apie ydas, kurias pakėlė Laisvas, o "Tarybos" pirm. Jankauskas, bandė užginti jās, irgi nekoki išpuđ daro į centro valdyba. Delei šių ir kitų panašių dalykų prašau chorų atsakyti į šiuos klausimus:

1. Priduoti skaičių narių, priklausančių prie chorų, o po-draug prie S. L. S. D. A.

2. Kad daryti su rinkimu susivienijimui naujos administracijos?

3. Ar chorai, priklausantys prie S. L. S. D. A. turi, ką nors bendra su "Jungline Taryba", kuri gyvuoja Chicagoj?

Gerbiamų chorų prašau atsakyti į augščiau minėtus klausimus ir prisigūsti mano adresu. Taiggi prašau centro sekretoriaus priduoti savo adresu. Jusų paskelbtasis Susivienijimo Pirmininkas, M. Petrauskas, 1810 So. Halsted St. Chicago.

LAISKAI Į LIETUVĄ

Laiskas į Lietuvą galima siųsti, bet reikia juos surašyti vokiškai. Vokiškai laiskus parašo ir nurodo, kaip juos išsiųsti M. Jurgelionėniui, 731 W. 32nd Street Chicago, Ill. Kreipkitės vakarais nuo 5 val. iki 8.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "NAUJIENAS"

Kaip Reikia Pasirinkti Saugus Bankas Savo Pinigams Pasidėti

Kad iš daugelio bankų pasirinkus sau vieną, kur žmogus, pasidėjęs savo pinigus, žinotum tikrai, kad jie ten nežugs, reikia kai kas žinoti apie bankų saugumą. Svarbu žmogui, kad pasidėti jo pinigai duotų jam procentų, bet svarbiausia, kad jis tikrai žinotų, jog gali savo pinigus atsiimti iš banko, kada tik nori.

- KAD BANKAS BUTŲ SAUGUS, REIKIA:
1. Kad banko kapitalas butų didelis.
2. Kad bankas turėtų didelį atsargos fondą, o tai jis gali turėti tik jei atsargiai vedamas.
3. Kad banko valdininkai ir direktoriai butų žmonės dideliu patyrimu ir visuomenei žinomi.
4. Kad bankas butų po Valstijos ir Clearing House priežiūra.
5. Kad bankas butų jau nuo senai įsigyvenęs.

- SIS BANKAS PILNAI SIEMS REIKALAVIMAMS ATSAKO, NES:
1. State Bank of Chicago kapitalas dabar yra \$1,500,000.00.
2. Jo atsargos fondas yra daugiau kaip \$3,500,000.00
3. Jo valdininkai ir direktoriai yra žinomi Chicago's finansistai turintys ilgų metų praktikos banko dalykuose.
4. Bankas gyvuoja jau nuo 1879 metų.
5. Jis yra po Illinois Valstijos valdžios ir Chicago's Clearing House Asociacijos priežiūra.
6. Jo depozitai viršija \$30,000,000.00.

Banko Taupomasai Skyrius turi daugiau kaip 40,000 depozitorių, tarp kurių daug lietuvių. Mat ir beturiniai jau patyrė, kad šis bankas yra vienas didžiausių, tvirtiausių ir saugiausių bankų, beto jame dirba lietuvių klerkų, kurie lietuviams prigimta kalba patarnauja. Kas nori saugiai savo pinigus pasidėti, tegul pasideda šiam banko. Bankas moka 3 mošimtį metams.

Banko Taupomasai Skyrius atdaras kasdien nuo 9 lig 3 val.; Subatomis nuo 9 lig 2; Subatomis vakarais nuo 6 lig 8 val.

STATE BANK of CHICAGO

Kampas LaSalle ir Washington gtv. Prieš pat City Hall

Reikalaujant Rakandų Neužmirškite Atlankyti LIETUVIŲ RAKANDŲ KRAUTUVĘ THE PEOPLES FURNITURE COMPANY 1930-1932 S. HALSTED ST.

Didžiausia Lietuvių Rakandų Krautuvė Chicagoje. Parduoda už pinigus arba ant lengvų išmokėjimų. Tavorai švieži, naujausios išdirbystės iš atsakančiausių dirbtuvių. Kainos žemos. Kiekvienas daiktas gvarantuotas arba gražinam pinigus, jeigu neužganėdinti. Malonėkite atsilankyti ir patįs persitikrinti. Krautuvė atdara kiekvieną vakarą iki 9 val. vakare, subatomis iki 10 val. vak. Ypatinga atyda atkreipiam ant jaunavedžių ir duodame dovanas su kožnu pirkinu. Idant parodyti, kaip pigiai mes parduodame, čionai paduodame nekurias kainas mūsų tavų.

Vokiečių submarina Deutschland, jos kapitonas (viduryj) ir oficeriai. Submarina Deutschland buvo jau beapleidžianti Sv. Valstijas, keletas dienų atgal, bet netoli nuo kranto jinai susidurė su lydejusių ję laiveliu ir tapo sugadinta. Submarina sugrįžo vėl į uostą pataisai. Dabar ji išplauks šiandit vėl. Submarina Deutschland veža Vokiečiųion oumos ir metalo \$2,000,000 vertės.

Lietuviai Rosijoje

VORONEZAS. Lietuvių Komitetas (dabar valdžia) skiria kiekvienam trenitiniui per mėnesį 2 rub. butai, bet kadangi dėl brangenybės tokiais pinigais buto gauti negalima. Tai susidėdavę kartą keli žmonės (arba šeimynos) ir nusisamdėdavo bendrą butą, žinoma, kuopigiau-si. Jeigu kas samdydavo brangesnį, tai Komitetas (viešpataujant "galingajam" Alsauskiui) nemokėdavo už jį ir įskaidydavo išskraustyti ten, kame "galima nusisamdyti už 2 rub." Todel daugybė trenitinių (nekalbu jau apie barakus) gyvena tokiose butuose, kokiose Lietuvių ukininkas net savo gyvulių nelaiko. Sienos kiauros, vėjas švilpdamas eina, lubos žemos, grindų suvis nėra, dulkės, purvai, dvokimas, visoki vabalai ir tt ir tt. — visa tai rasi kuone kiekvieno trenitinio guštėlyje. Nenuostabu, jei tokiose sąlygose gyvenant žmogus tuoj sveikatos nustoja. Štai vaizdas, kurį aš pats mačiau. Neseniai, eidamas gatve, sutikau žaidžiant mažų vaikų būrelį. Išgirdau, kad kiti lietuviai kalba. —Bene čia "pabėgėliai?" — paklausiau. —taip, "pabėgėliai", — atsakė. —Kame jie? Prašau parodyti, kur galima eiti prie jų? —Dabar mamos nėra namie, — atsakė vaikai: — išėjo į miestą. —Gera, aš palausiu kol paries, — atsakiau. Netrukus parėjo ir "mama". Pasisveikinim, paprašė į kambarį. Aš žiūriu, i kokį čia "kambarį" veda. Atidarė žemas duris ir pradėjo leistis žemyn. Aš einu paskui. Incinu į vidų, apsižvalgau ir... kaž-koks neapsakomas skausmas ir gaudėstis šurpuliais perėjo per mano kūną... Du mažų langukų, nutukusių ir vietomis išbėrėjusių, lubos žemutės, nuo dumų ir garų pajudavusios; dešinėje kambario pusėje stovi didelė, net pusę kambario užimanči molinė krosnis, ant jos pamestos kelios skaros; grindų jokių, tik gili purvais ir pelkėmis grįsta duobė (rudens metu arba li-jant, sako, vanduo bėga per duris iš lauko); lovų suvis nematyti, nors gyvena 5 asmenys. —O kame Tamstos gulite? — paklausiau. —Ogi štai, — atsakė motina, rodydama į vieną kėrę: — ant lentų (narų) pasinėlame drapanų ir gulime. Du į vieną narų galą, du į antrą, o penktas ant krosnies. Kaip Tamsta manei kur kitur gulsite? Neturime nei pagalvių gery (kieta, šiaudinė), nei klodės: paklodę vieną turime pasikloję ir ta pati sujudavusi, nugulėta — nėra kuopamainyti. Pinigų savo neturime. Kai atvažiuoame, Komitetas davė porą dešimčių rublių ir viskas. —Delko gi dabar neinate Komiteto prašytų? — paklausiau. —Buvau, kaip nebūsi, — atsakė: — bet ką, man 3 — 4 varštai reik eiti; dažnai negaliu vaikščioti, o kad ir nueidavau, visados verkdamas grįždavau. Pona! sakydavo: "neturime laiko", turį jie ir "svarbesnių reikalų, atėisi rytoj." Argi aš tokioj bėdoj (1 maži vaikai) bu-dama ir taip toli gyvendama pa-vaikšiosiu kiekvieną dieną? Kad nebūtų taip geri mano šeim-ininkai, kad nešerėtų jie bėdoje esant, tai jau senai su visais vaikais bučiau badu numirusi. Vyras kare, sužeistas guli dabar Maskvoje, jau senai neturiu apie jį jokios žinios, negaliu niekur prisiglausti, niekam pasiskųsti. Mirė vaikas neturiu prie duosios skatiko — neturiu kuopalaiddo. Nuėjau į Komitetą. Ten pa-akė, kad veltui palaidos, o "ki-

tkas (karstas, įkapės) jiems nerupi." Šiaip-taip susigraibiau iš šeiminko, gerų pažįstamų kelius rubelius ir palaidojau. Susirgus nėra pinigų gydyto-jui pakviesti, nėra gero kašne-lio ligonies širdžiai atgauti. Verkiu, maldauju Auščiausio-jo, kad suteiktų "ratunką". Verčiau su visais vaikais pas save atsineju... Taip nelaiminga motina pa-baigė savo skundą. Tokių ir panašių skundų aš jau ne pir-mą kartą girdžiu. Lankydamas Voronežo trenitinius. Prisipa-žinsiu, kad nesu radęs nė vieno trenitinio, kuris nebūtų Komite-to šiaip ar taip nusiskriaustas, kuris (kalbu apie liaudį) minėtų jį geru žodžiu. Tą faktą (tikrą atsitikimą) aš paduočiau kaip apskritą charak-teristiką mūsų brolių padėjimo Voroneže ir jų santykių su šel-pėjais. Kiek girdėti iš laikra-čių, tie santykiai ir kitur tokie pat. Yra juk sakoma: vienokios veislės paukščiai vienokią lizdą suka. Taip ir su Komiteto veis-le. Ištremtas Ar-as. ("N. L.") Bene pritrūks kantrybės. Vi-daus reikalų ministerijai duota teisė siųsti savo atstovą ir į už-darytus visuomeninių organizacijų susirinkimus, jų Komitetų ir kitų pildomųjų organų posė-džius. Iki šiol — policijos atstov-as į Komitetų arba Valdybų posėdžius neturėjo teisės eiti, bet dabar jis gali eiti, gali posė-dį uždaryti ir tt. Ir ką gi da-giau jie besugalvos! Galų-gale juk visi pritrūks kantrybės, nes negalima, kad policija viską į savo rankas paimtų.

Laiškai iš Rosijos

Brangi tetule! Laiškai iš Amerikos ne-užsimoka siųsti; apie svarbes-nius Amerikos atsitikimus ap-rašo rusų laikraščiai, bet žino-ma ne apie lietuvių reikalus. Partijos visur vaidus kelia, tą patį daro ir "Lietuvių Balsas" su "Naujajia Lietuva." Man la-bai tas įgriso. Šiuo tarpu lie-tuviškų laikraščių visai neska-itau; rusiškų irgi mažai. Apie karę nieko gero negirdėti. Ne-gelbsti nė rununai. Aš kartais net manau, kad vokiečiams pė-dada negerasis, nors į jį ir neti-kiu. Prieš visą Europą kariar-tus ir atsilauko. Jei į metus tal-kininkams nepasiseks išvaryti vokiečius iš užimtų vietų, tai ne žmonių stoka, bet badas privers paliauti kariavus. Maskvoj sviesto svaras 2 rub., mėšos — 1 rub. 50 kapeikių, la-šinių — 1 rub. 30 kp. Tiesiog, sako, nebegalima ten gyventi. Aš dabar dirbu Grozno miest-o valdybos raštinėje. Alga ma-ža — 50 rublių mėnesiui; bet ir darbo beveik nėra. Dirbu nuo 9 v. ryto iki 2 po piet. Jei ilgiau dirbu, tai moka viršlaikio, kaip Amerikos dirbtuvėse. Aš pa-puoliau į "adresų" skyrių. Tų skyrių pas mus yra daug; regi-stracijos finansų, technikos, sta-tymo ir taisyimo ir kitokių rei-kingų ir nereikalingų. Man gaunamoj algos toli gra-žu neužteka pragyvenimui, nes pinigai labai slydys pasidarė. Kad žmogus butum liuosnas nuo karėvijos, tai būtų galima pra-lobti rusuose, nors viskas ir brangu. Darbas galima gauti viuo met ir visur. Vaziuočiau į dvarą už užveidą, jei ne karė-vijai. Dabar noroms-nenoroms reikia kentėti susitraukus. Prasti darbininkai labai gerai uždirba, ir čia, Grozne, bile koks senis gauna — 3 — 3½ rubly į dieną. Šiuo laiku rusuose, kas dirba juodą darbą, — nors jis butų ir protingiausias žmogus, — tai už žmogų jį nebeskaito. Kas turi blogus drabužius, tai tokį skaito "žuliku."

Kareivijon imama antro sky-riaus ratnikai nuo 1910 m. iki 1916. Žodžiu, imama visi, kas lik gali ginklą panešti. Nuo pradžios karės paimta 25 milio-nai vyrų, priskaitant visokius tarnautojus prie geležinkelų ir kituose departamentuose. Viso labo, Motiejus. Malonus Drauge! Klausai ar mes gavome drabu-žių iš "šelpėjų". Beveik jokių negavome. Pereičią žiemą aš gavau lokius "lakonus", ku-riuos už poros savačių prisiečio išmesti. Vieni gavo perdaug, o kiti nė-nieko. Žinai, netepsi nevažiuosi — kas davė kyšį, tam ir šelpėjai buvo geri. Tas pats ir su pinigais pašelpa. Iki sausio 15 d. dar šelpdavo nesu-augusius, kurie negalėjo dirbti, bet paskui sustojo — visi šelpė. Žodžiu, pas mus gyvenimas baisus. Vidutiniškai šeimynai reikia turėti mažiausiai 100 rub-lių, kad pragyvenus mėnesį. Prieįtam rusai visokiais būdais koneveikė pabėgėlius: vadina juos "niemėmis", toloriais ir tam panašiai. Prie pirmos pro-gos jie stengiasi įskaudinti. A-čiu visam tam, gyvenimas daro-si staigiai nepakenčiamu. Viso gero, V. Kviederas. Scima, Maskvos gub.

PABEGĖLIAI IESKO SAVO GIMINIŲ.

K. Giriunaitė, rokiškietė, ieš-ko Juozo Rimšos ir Igno Kele-čiaus; abu Kauno gub., Zarasų apskr. Kreiptis: Petrograd, Fontanka, 134, kv. 7. Sim. Žilinskis iš Žiczmarų (Trakų apskr.) ieško brolio Kazio, Juozo Kurinsko iš Kaiš-darų ir pažįstamų. Adresas: Pskov, Polic. Upravlenie, S. Zi-linskomu. Jonas Duda, Maksyčių sodž., Subačiaus valsė., prašo atsiliepti broleio Antano Zalio ir visų pa-žįstamų Amerikoje, ar neturi ži-nių apie likusius Lietuvoje ma-no motną, brolius, gimines ir pažįstamus. Adresas: g. Plat-gorsk, Lazaret No. 9, pal. 41, I. G. Janušis-Dudo. L. Kelpšienė, prašo pažįstamų pranešti Marijonai Vaitiekunie-nei, kuri gyvena Kauno gub., Be-tygalos par., Kimontmedžių dvare, kad sumus Stasys sveikas, mokinasi Petrapilyj. Su tėvu susirašo. Tėvas išsiuntė pinigų. Ar visi sveiki Grauzose? Pra-šau atsakyti tokiu pat keliu.

Butkų Juzė (nuo Telsių), Ku-lių par., Pažvelsio kaimo, prašo draugių ir visų pažįstamų at-siliepti. Amerikiečiai ir visi išsiblaš-kiusieji, susiraskime! Adresas: Voronež gub., Gru-zovaja 28.

VIENATINIS REGISTRUOTAS RUSAS APTEKORIUS ANT BRIDGEPORTO VYRAMS IR SUAUGIEMS. Akiniai sulaužė rėmose nuo \$8.00 ir au-ščiau. Sitaure rėmose nuo \$1.00 ir auščiau. Pritaikome akinius uždyka. Atimkint Galvos sėpėjimas, nervinis-mas, akis skaudėjimas, užvilkinas, tt. yra valstais įvairių ligų, kuris gali būti prastaiotas geru akinų pritaiky-mu. Išvartimas uždyka, jei perži ar skauda akis; jei jos raustonos, jei gal-va sops, jei blizni matai, jei akis sil-ستا, neteigk liečiau, o jieskok pagelbos patiektų, kur kiekvienam pritaikoma a-kiniai uždyka. Atimkint kad mes ko-žnam gvarantuojam akinius ir kiekie-nam gerai pritaikom.

S. M. MESIROFF, Ekspertas Optikas. Jei jūs sergate ir reikalaujate patarimo arba vaista, atidėli pas mane. Aš buvau ap-tekorius Rusioj virš 10 metų. Amerikoj ir netgi. Aš duodu patarimus LYKAL. Gaila padaryti bile lokius susilūkus vaistui. Aš rekomenduojū tik GERUS daktarus. Aš esu su žmonėmis žinomi. S. M. MESIROFF, 100 SO. MICHIGAN ST., CHICAGO, ILL.

Skaityk su Atyda! Kiekvienas lietuvis, norėdamas tapti piliečiu šio krašto, kreipkites į Lietuvių Piliečių Darbininkų Pašalpinį Klubą, kurs užsilauko Westside, 2331 S. Leavitt st. J. Mikalajuno svet. Susirinkimai laiko vi kas mėnesio trečią nedėlioj. Norintis tapti piliečiu, yra už-prašomi prisirašyti. Ką mūsų Klubas daro? — Pildo aplikacijas kaip del pirmų popierių taip ir del antrų, duoda liudininkus už dyką, mo-kina atsakyti į klausimus, kurie reikalingi prie išsimeimo antrų po-rių; nemokamū pasirašyti Klubas išmoka \$1 įstojimo, tai taip-pat gauna pašalpos laike ligos \$5 savaitėje — kaip ir kitos draugijos kad moka savo nariams. Kluban gali prigulėti ne tik iš Chicago, bet ir iš Chicago apylinkės miestelių. Lekeijos duodamos kas ket-vergovo vakarą 7:30 val. vak., o dirbantienis naktimis — 3 val po piet. Norintis prisirašyti į mūsų Klubą prašome atsiskauti. Valdyba: PETER KAHALIS, pirm., IG. DACHOLAS, pagelb., JOHN KRUMAS, raštininkas, JOE. MIKALAJUNAS, išd.

Juozas Petraitis, šiaulėnų val-sčiaus, Dvarnikų sodžiaus, bai-gęs šiaulių miesto mokyklą, ieš-ko giminių, draugų ir pažįsta-mų. Atsiliepkite! Adresas: Kursk, Zemlemierioje uelšise.

Naujienu agentai

Kurie užsiurt platinimą "Naujie-nų" savo miestuose arba distriktuo-se. Pas juos galima gauti piktii "Naujienu" pavieniais numeriais. CHICAGO, ILL. 18-tos gatvės Skyrius: P. Misunas, "Naujienuose", 1810 S. Halsted St. North Side Skyrius: P. Pučkorius, 1579 Milwaukee Ave., 2-tos lubos Bridgeport Skyrius: J. Jakubauskas, 2321 S. Halsted St. Bridgeport Skyrius, J. Jakubauskas, 4053 S. Maplewood ave Englewood Skyrius: J. Naūra, 8463 Gilbert Court. Brighton Park: M. D. Seefor, 2432 W. 39th St., "Mr. Smith, 3813 S. Kedzie Ave., J. Minkevičia, 3848 S. Albany Ave. Zurasukas, 4053 S. Maplewood av. Atlantic City Skyrius: A. Janauskas, 4565 Wentworth av. F. Sandarga, 5418 S. Princeton av. Roseland, Kensington ir Burnside Skyrius: S. Misunas, 149 E. 107th St. West Side Skyr.: A. Ambrozėvičius, 2337 S. Leavitt St. Town of Lake Skyrius: J. Aceris, 4001 Hermitage ave, Chicago. ILLINOIS VALSTIJOJ: Cicero, Ill. J. Matulis, 1438 S. 49th av St. Charles, Ill.: W. Grabauskas, 19 W. 2nd St. Moline, Ill.: J. Julius, 2405—23rd av. Melrose Park, Ill.: Chas. Kochones, 2005 W. Lake St. Springfield, Ill.: K. Lagunas, 1716 Matheny Ave. DeKalb, Ill.: "Lietuvių Ukėsių Klub", 135 Market St. Westville, Ill.: St. Mazremas, Barber Shop, State St. Argo, Ill.: M. Melskas, 6258 Archer Ave. Waukegan, Ill.: A. Petkus, 926 10 St. Rockford, Ill.: S. Petrauskas, 535 Island Ave. W. Pullman, Ill.: W. Pilypas, 720 W. 12th St. Harvey, Ill.: Z. Putramentas, 15725 Finch Ave. Chicago Heights, Ill.: M. Remeika, 1330—15th Ave. Spring Valley, Ill.: A. Jakubauskas, 519 Cleveland St. Kewanee, Ill.: K. Valančiūnas, 506 E. 7 St. Pana, Ill.: W. W. Petraitis, 210 W. Wash St. Livingston, Ill.: E. Čibrulis, E. St. Louis, Ill.: Žičkus, 459 Collinsville Ave. Springfield, Ill.: K. Stočkus, 1530 Sangamon Ave. E. St. Louis, Ill.: K. Zukauski, 123 S. Clair Ave. Divernoon, Ill.: W. A. Žilinskis, Box 210. Rockdale, Ill.: via Joliet, D. Lukša, 140 Moen Ave. INDIANA VALSTIJOJ: Gary, Ind.: J. B. Aglinskis, 1101 Madison St. E. Chicago, Ind.: A. Mikšis, 5016 Baring Ave. Indiana Harbor, Ind.: F. Petrovskis, 402 Drummond Ave. Gary, Ind.: V. Vaičiūnaitis, Box 122 Tolleston Station Gary, Ind.: Tolleston Sta.: G. Gallagher, 1111 Roosevelt Str. WISCONSIN VALSTIJOJ: Racine, Wis.: John Margis, 1005 Girdeon Ct. Kenosha Wis.: K. Paukštis, 809 Park St. CONNECTICUT VALSTIJOJ: Tarrington, Conn.: V. Kelmelis, 62 Lewis St. Waterbury, Conn.: J. Prusaitis, 775 Bank St. New Haven, Conn.: J. Vaitkevičius, 286 Wallace St. MASSACHUSETTS VALSTIJOJ: Montello, Mass.: P. Kuprys, 175 Ames St. Montello, Mass.: B. P. Mikšius, 35 Arthur St. Worcester, Mass.: M. Paltanavičius, 15 Millbury St. Montello, Mass.: A. Puodžiūnas, 135 Ames St. Lawrence, Mass.: A. Ramanauskas, 101 Oak St. Worcester, Mass.: "Kardas" ("Šakė"), 149 Millbury St. Montello, Mass.: P. Siga, 5 Arthur St. Lawrence, Mass.: Lithuanian Phar-macy, 165 Elm St., Cor. Short New JERSEY VALSTIJOJ: Elizabeth, N. J.: D. Bočkus, 211 First St. Paterson, N. J.: A. Atkinas, 273 River St. Harrison, N. J.: A. Gavėnas, 64 Cleveland Ave.

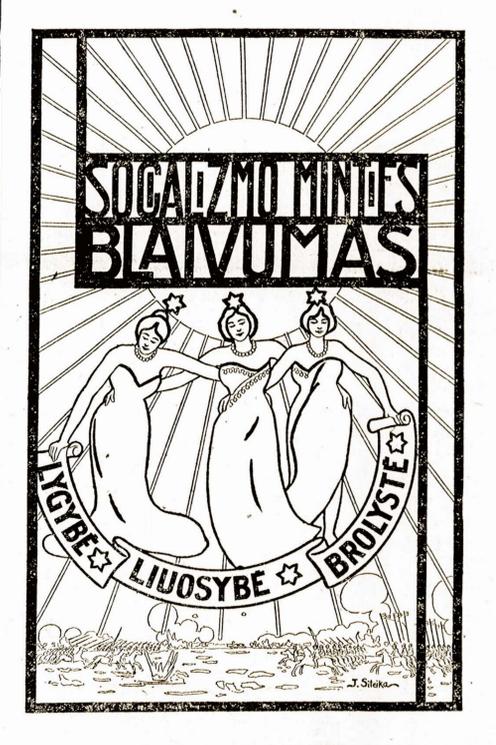
Newark, N.J.: P. Lukšis, 314 Walnut St. Jersey City, N.J.: D. Pilka, 242 Wayne St. Bayonne, N. J.: A. Schwartzburg, 13 W. 23rd St. NEW YORK VALSTIJOJ: Albany, N.Y.: M. Lazarko, 196 N. Boulevard Amsterdam, N.Y.: Mr. Males, 145 E. Main St. Amsterdam, N.Y.: J. Mikenas, 235 E. Main St. Box 139. Bridgeville, Pa.: T. Gelehis, P. O. Box 407. Rochester, N.Y.: M. Zukaitis, 451 Hudson Ave. MARYLAND VALSTIJOJ: Baltimore, Md.: A. Brazis, 650 W. Lombard St. Baltimore, Md.: J. Pihovickas, 437 S. Paca St. IOWA VALSTIJOJ: Cedar Rapids, Iowa: F. T. Martin, 1209 S. 3rd St. Sioux City, Ia.: Jos. Al. Butrakas, 2510 Conventinville Rd. OREGON VALSTIJOJ: Portland, Ore.: Omara News Co. NEBRASKA VALSTIJOJ: So. Omaha, Neb.: W. Waskel, 3223 O' St. So. Omaha, Neb.: A. Zalpis, 5508 So. 32. St. OHIO VALSTIJOJ: Cleveland, Ohio.: F. Januška, 2529 Superior Ave. Cleveland, O.: A. Valenton, 2120 St. Clair Ave. PENNSYLVANIA VALSTIJOJ: Pittsburgh, Pa.: Fort Pitt News Co., Liberty Ave and Grant St. Kulpmont, Pa.: Jos. Burauskas,

Pittsburgh, Pa.: F. Krasowski, 2809 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.: J. Kalkus, 2204 Forbes St. Duquesne, Pa.: K. Lideka, 396 Hamilton ave. Scranton, Pa.: J. Televsh, 1726-28 Jackson St. Pitstton, Pa.: K. Arminas, 186 Johnson St.

Pittsburgh, Pa.: F. Teylovich, 2228 Tustin St. MICHIGAN VALSTIJOJ: Grand Rapids, Mich.: J. Žilinskis, 452 W. Leonard St. WEST VIRGINIA VALSTIJOJ: Minden, W. Va.: F. Gumauskas, Box 138.

Amerikoniška Valstijinė Banka. 1825-1827 Blue Island Ave., Kampas Loomis ir 18-tos Gatvė. KAPITALAS, PERVERSIS IR PELNAS \$600,000.00. Valstybinis Bankas su dideliu kapitalu arti jūsų namų. Reguliariškai peržiurimas Valstijos ir Clearing House Associa-tion. Žinoma gvarancija, kad jūsų pinigai yra saugiai padėti ir kad jie bus išmokėti, kuomet jūs pareikalosite. Atdara Panedėlio, Ketvergo ir Šubatos vakarais iki 8:30 v. vak. Kalbama lietuviškai ir lenkiškai. Suvienytu Valstijų krasa čia laiku savo pinigus JAS F. STEPINA, Prezidentas. ADOLPH J. KRASA, Kasierius.

JAU! Išėjo iš spaudos senai žadėta, senai laukiama Jono Spargo Knyga Socializmo Minties Blaivumas

Tai yra viena puikiau-sių lietuvių kalba iš-leistų knygų tiek turi-nio tiek technikos žvil-gsnui. Kadangi Lie-tuvių darbininkų lite-ratura vis dar netur-tinga, tai pasirodymą šito stambenos vei-kaio, kur paprasčiaus-ia, kiekvienam su-prantama kalba išdė-stoma socializmo mokslas, kiekvienas mą-stas darbininkas sut-iks didžiausiu pasi-gerejimu. Knygą Socializmo Minties Blaivumas angliškai parašė žino-mas socialistų veikė-jas ir rašytojas Jonas Spargo, o lietuvių kal-bon, autoriui leidus, išvertė A. Lalis. Aprašyti visą šios knygos vertę čia nei negalima. Pasakysi-me tik tiek, kad ji pa-rašyta taip interesin-gai, jog pradėjus ska-itų sunku ir beatsi-traukti: skaitai kai kokią pasaką ir tuo tarpu nejučioms susipa-žįsti su socializmo mokslu, su socializmo tikslais ir užda-viniais. Musų kunigai, kunigų leidžiamieji laikraščiai, ir jų nusamdytieji agitatoriai besistengdami trukdyti socialistišką darbininko judėjimą, pliauškią prasmanę visokių nebūtų dalykų apie socializmą. Gi žmonės, kur irgi nepažįsta gerai soci-alizmo mokslo, dažnai tiems kunigų pliauškimams įtiki. Kas perskaitys šią kny-gą, pažins, kas ištikrųjų yra socializmas, ir į kiekvieną priešų užmetimą mokės atsauti rimtu argumentu taip, kad tie socializmo prieštai turės bematant savo bur-ną užciaupti. Todel sakome, kad nei vienas lietuvis darbininkas neturėtų apsieiti be šios knygos. Pastebėsime prie to, kad Socializmo Minties Blaivumas netiktai savo turiniu, bet ir techniko žvilgsniu bus tikra lietuvių darbininko kunygnėlio pažiba. Stambios, aiškios raidės, daili spauda, gera gryna popiera. Ypatinai puikus kny-gos viršelį paveikslas, piestas žinomo mūsų dailiniko, p. Jono Šileikos. Tas paveikslas ant knygų viršelų spausdintas keturiais dažais. Knyga turi 230 laktų. Knygos kaina, neapdaryta 75 centai; dailiais tvirtais audekliniais aparais, \$1. Užsisakykite tuojau. Pinigų siųskite Money Orderiu, ne kitaip. Geriausia iškirpkite šią žemiau paduotą kvitukę, parašykite savo vardą ir adresą, įdekite kartu su money orderiu konvertan ir siųskite mums.

Pavyzdys knygos viršelį paveikslu, piesto keturiomis spalvomis. Tarpu nejučioms susipažįsti su socializmo mokslu, su socializmo tikslais ir užda-viniais. Musų kunigai, kunigų leidžiamieji laikraščiai, ir jų nusamdytieji agitatoriai besistengdami trukdyti socialistišką darbininko judėjimą, pliauškią prasmanę visokių nebūtų dalykų apie socializmą. Gi žmonės, kur irgi nepažįsta gerai soci-alizmo mokslo, dažnai tiems kunigų pliauškimams įtiki. Kas perskaitys šią kny-gą, pažins, kas ištikrųjų yra socializmas, ir į kiekvieną priešų užmetimą mokės atsauti rimtu argumentu taip, kad tie socializmo prieštai turės bematant savo bur-ną užciaupti. Todel sakome, kad nei vienas lietuvis darbininkas neturėtų apsieiti be šios knygos. Pastebėsime prie to, kad Socializmo Minties Blaivumas netiktai savo turiniu, bet ir techniko žvilgsniu bus tikra lietuvių darbininko kunygnėlio pažiba. Stambios, aiškios raidės, daili spauda, gera gryna popiera. Ypatinai puikus kny-gos viršelį paveikslas, piestas žinomo mūsų dailiniko, p. Jono Šileikos. Tas paveikslas ant knygų viršelų spausdintas keturiais dažais. Knyga turi 230 laktų. Knygos kaina, neapdaryta 75 centai; dailiais tvirtais audekliniais aparais, \$1. Užsisakykite tuojau. Pinigų siųskite Money Orderiu, ne kitaip. Geriausia iškirpkite šią žemiau paduotą kvitukę, parašykite savo vardą ir adresą, įdekite kartu su money orderiu konvertan ir siųskite mums.

NAUJIENOMS, Mėnesio d., 1916 Chicago. Indedu čia money orderį (čekį) ant sumos \$..... Prašau atsųsti man knygą Socializ-mo Minties Blaivumas. Adresas: Vardas ir pavardė P. O. Box arba namų No, gatvė ir miestas.

Aukos Lietuviu Dienoje.

Summit, Ill. kolektojamais listais sekami kolektojai surinko:

- Jos. Petratis 4.00
Geo. Bakutis 11.50
Joe Skrickas 4.00
F. C. Mandel 5.50
Dzūtėmis surinkta ty pačių rinkėjų viso 14.15

Viso labo 39.15
Tie pinigai tapo pasiūsti Summit State Banko čekiu į State Bank of Chicago Lietuvių Dienos Komiteto vardu.

OIL CITY, Pa. Lietuvių Dienos aukos.

Pasidarbavus p. J. Vaitkui ir čia buvo surengta Lietuvių Diena. Aukos rinkta Oil City'je ir Franklin'e. Oil City aukavo:

- Juoz. Vaitkus 1.00
J. Szaucūnas 1.00
F. Krencėvicia 1.00
Franklin'e:
M. Mickunas 2.00
V. Valincius 1.00
T. Oroudo 1.00
V. Tamošaitis 2.00
J. Pačkuskas 2.00
K. Pačkuskas 1.00
J. Balčiūnas 1.00
A. Sapnui (?) 1.00
A. Terminas 1.00
A. Petroska 50
Veronika Bakaičiūtė surinko 4.65

Viso labo 20.15
(Pranešėjo suma yra \$45.66. Turbut tai t. v. "smulkios aukos." Red.)

J. Vaitkus.

St. Charles, Ill. Lietuvių Dienos aukos. Surinko:

- A. Petratinė 35.09
A. Stružina 23.40
B. Krikštolukė 21.33
H. Krikštolukė 8.05
G. Vasiliauskaitė 19.57
A. Galkienė 53.03
J. Norkaičiūtė 27.55
A. Buzinskienė 28.08
H. Vasiliauskaitė 20.61
J. Petravičius 4.70

Viso suaukota 241.41
Išlaidų 12.72

Lieka viso \$228.72

Pasiūsta į State Bank of Chicago ir Relief Fund For The Lithuanian War Sufferers.

K. Tamašūnas.

Cleero, Ill. surinktos Lietuvių Dienoj aukos. Surinko:

- M. Bartkienė 14.17
S. Judienė 13.59
E. Babičienė 12.59
S. Lukšaitė 11.31
A. Steponaitiūtė 8.71
A. Gedvilas 10
P. Kavaliauskis 1.10
D. Kvedainiūtė ir J. Petrakas 10
M. Povilaitis 1.27
A. Lingė 3.20
L. Dakauskaitė 2.28
E. Gavenintė 7.60
J. Matulis 4.19
Kailiūtė 1.39
Svaikauskaitė 70
M. Budinskienė 7.29
M. Ožibūtė 8.11
J. Usas 5.06
P. Ia Paspergelienė 6.56
M. Vaserienė 2.67
M. Semonavičienė 6.72
P. Ia Doskienė 9.04
J. Uglianskaitė 4.63
A. Butvilaitė 2.36
P. Ia Kaunietienė 9.82
J. Maciukėvich 7.67
J. Niukas 5.89
Gesterintė 52
A. B. Liutkus 60
J. Vaišvila 2.91
O. Gaukaitė 2.10
J. Masiunaitė 4.46
M. Šilėikienė 6.23
W. Stanislavaitė 7.05
B. Tuskenienė 4.36
A. J. Ainoris 9.96
V. Borda 4.32

- K. Kaminskas 9.35
A. Grima 4.00
W. Stankienė 8.02
Semonavičius 1.00
K. P. Deveikis 2.50
W. Drigotas 8.00
J. Gusčius 5.15
J. Valizius 1.00
Tamoliūnas 34
G. Skaugas 43
A. Miliauskas 65
M. Urbaitis 70
M. Lubius 60
K. Adomaitis 59
J. Vaviris 60
W. Butvilas 32
M. Petekaičiūtė 67
D. Petekaičiūtė 39

Aukavo:

- B. Strumila 1.00
A. J. Sandrow 1.00
S. J. Tverijonas 100
F. Judis 1.00
W. Drigotas 50
M. Oziliūtė 50
B. Tuskenienė 25
P. Ia Kaunietienė 25

Viso surinkta \$250.31

Aukos suskaitytos komitetų: A. B. Liutkus, S. J. Tverijonas, S. Lukšaitė, S. Alexandrovich. Lapkričio 2 d pasiūsta pinigai į State Bank of Chicago.

Užbaigęs darbą, spausdamas dešinę tarsi širdingą aciu visoms rinkėjoms, rinkėjams ir aukotojams.

Lietuvių Dienos raštininkas, S. J. Tverijonas.

AUKOS LIETUVOS SELPIMO FONDUI.

Pirmoje Dienoje lapkričio St. Joseph, Mo., surinkta:

- D. Klimas ir A. Vaite-kunas 62.15
D. Jusius ir M. Saulė-niūtė 20.50
C. Chickinski ir A. Kubilius 6.65
Rasky ir J. Macus 25
Liet. Did. Kun. Algirdo dr-jos auka 5.00
į State Bank of Chicago Liet. Selpimo Fondo vardu pasiūsta \$94.18
D. G. Jusius.

TRINERIO AUKSINIS KALENDORIUS.

Trinerio sieninis Kalendorius 1917 metams yra malonus akiai ir protui. Ant auksinio užpakalio matoma iškilminga Columbijos figura su 9 gražuolėmis, pasipuošusiomis tautiškuose apardaluose. Washingtono pavei-

kslas ir penki reginiai (Reinas, Italijos vynyvas, Trinerio Laboratorija ir du reginiai iš vidaus, pilnas ir puikus paveikslas. Atsiųsk 10c. padengimui krasos išlaidų. Jos. Triner, Manufacturer of American Bit-Manufacturer of American Bit-Wine, 1333-1339 So. Ash-(App.).

VINCAS DILYS. Šiandien, 12 val. dienos persiskyrė su šiuo pasauliu Vincas Dilys, gyvenantis Gary, Ind. Jo draugas, Rafolas Sarkis, yra kviečiamas atvažiuoti į Gary, Ind. ir dalyvauti laidotuvėse, su kuriuo velionis sykiu dirbo kar-sapėj, Gary, Ind. ir gyveno pas Deksnus ant burdo. Girdėjoms, gyvena kur nors Chicagoj ant Byrdesporto. Velionis paliko daug pinigų, bet nepalikio jokio testamento, ir mes nežinome jo jokių giminių. Draugai.

SIUVAMOS MASINOS VISOKIŲ ISDIRBYSEIŲ

Nebebuk be siuvamos masinos savo namuose. Jūs galite pirkti vieną čia. Visokių išdirbėjų, vartotų, nuo \$3 ir augščiau, ir naujas, pinigais arba \$2 į mėnesį. Mes turime visą cilę dalių ir darome visokius pataisymus. Užtikriname užganėdinimą. ANTON SIDOR and CO. 4729 S. Ashland Ave., Chicago Drover 8752

Ar skaitai "LAISVĘ"?

Jeigu dar neskaityt, tai tuojau užsirašyk arba poretikalauk vie no numerio pažinėjimui. "Laisvė" yra didžiausias darbininkų laikraštis, nes dabar eina dvigubai padidinta, ty, 8 puslapių. "Laisvė" kaina 2 sykiu per savaitę todėl padėda naujais žiniomis iš viso pasaulio. "Laisvė" telpa daug naudingų straipsnių, cilų, apysakų, juokų ir įvairių patarimų. Apart to, yra įvestas specialiskasis skyrius del moterų.

"LAISVĖ"

183 Roehling St. Brooklyn, N.Y.

SELPKITE LIETUVĄ AUKAUDAMI LIETUVOS SELPIMO FONDUI.

KAD ZINOTUMĖT KUR PERKAT? Geriausia pirkti kalėdų dovanas pas K. Nurkaitį, kaip tai: žiedus, laikrodžius, laiketus ir kitokius aukso daiktus; krautuvėį randasi naujusio išdirbimo favorai. Atsilankykite, o liksite užganėdinami. K. NURKAITIS, 1617 N. Robey Str., prie Milwaukeee ir North Ave. Chicago, Ill.

\$10 INDEJIMAS DANTIES \$4.00 LAIKE LAPKRICIO MENESIO \$10 viršūnis \$3.00 iki \$4.00 \$10 viršūnis \$3.00 iki \$4.50 Specialistas Dantų Traukimo

BOSTON DENTISTS 135 State St., Kampas Adams. Virš Peacock's, prieš "The Fair" krautuve

Vyriškų Drapanų Bargenai

Nauji, neamti, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai, vertės nuo \$30 iki \$50, dabar parsiduoda po \$15 ir 25 dolerių. Nauji, daryti gatavi nuo \$15 iki \$35 siutai ir overkotai, nuo \$7.50 iki 18 dolerių. Pilnas pasirinkimas kailiu pamuštu overkotų. Visai mažai vartoti siutai ir overkoats, vertės nuo \$25 iki \$85, dabar \$5 ir augščiau. Kelnės nuo \$1.50 iki \$4.50. Vaiklinams siutai nuo \$3.00 iki 7.50 dolerių. Aldara kasdienai, nedėliomis ir vakarais. S. GORDON 1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

KAZIMIERAS GUGIS ADVOKATAS

Yra išmokęs teisėm. Doro vinkos dokumentus ir popierus. Namų Ofis: 1322 S. HALSTED ST. Miesto Ofis: 127 N. WASHINGTON ST. Tel. Drover 1310 Tel. Central 541

MOKYKIS SIUT MOTERISKUS RUBUS.

Išmokiname piešimo, kirpimo formų siuti naminius daiktus arba aprėdalus. Diplomas vykdomam, kurs išsimokinis. Valandos dieną arba vakarais del jusų parankumo. Už \$10 išmokiname jus siut visokius drabužius. DRESS MAKING COLLEGES, 2336 W. Madison g. Western av. 1850 Wells gatvė. SARA PATEK, MOKYTOJA.

JOSEPH C. WOLON LIETUVIS ADVOKATAS

Reinas 902-904 National Life Bldg., 29 So. La Salle St., Chicago, Ill. Tel. Central 6390-6391. Aldara: Utarninkis, ketvergis ir subatomis nuo iki 8 val. vakare, po numeriu: 1566 MILWAUKEE AVE., Chicago, Ill. Tel. Home 3127

GALITE PASISKOLINTI PINIGŲ

LOCAL LOAN CO. 4647 S. Halsted St., Kamp. 4 st. Chgo

EVESKIO Prekybos ir Kalbų Dieninė ir MOKYKLA

Cia gali išmokti Anglų kalbos nuo pradines iki augštelianči, telgi Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų kalbų; Aritmetikos, Augst. Matematos, istorijos, Geografijos, Politikos, Ekonomijos, Knygyvedystės, Dailiarazės, Laikų rašymo, Prekybos taisyrių ir t. t. Cia gali išmokyti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYBOS KURSUS. VISKAS AISKINAMA LIETUVISKAI. 3106 So. Halsted St., Chicago

AR NORI GERAI ISMOKITI ANGLŲ KALBOS?

Anglų kalba yra lengva išmokti, bet šis lengvumas gali ant to kas mokina, ig mokina ir kaip mokytis. Tamsai gali išmokti vien anglų kalbą išmokti nuo jo valandose savo namuose, 33 mėn. užganėdinimui. Geriausia, didžiausia ir pripažinta už geriausia; Ameronikų mokykla, pasakojimai mokina per kratos anglų kalbos ir gramatikos vėdionę išmokti Amer. ir Kanadie. Gerai išmokti, na daugiau ig mokytis ir mokytis KATALOGA simonė mokykla. Gerai mokytis žinti; joki koliais mokesi prisiimti mokytis katalogo.

AMERICAN School of Languages

AMERICAN School of Languages, Ameronikų mokykla, 477th St., Laikūs adresmokykla: AMERICAN SCHOOL OF LANGUAGES, Chicago, Ill.

MILDA TEATRAS VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI VODEVILIUS PERMAINA: Panedėly, Ketvergis ir Subatę Paprastomis dienomis pirmas floras 10c, Balkonas 5c. Subatos vakarais ir nedėliomis pirmas floras 15c, Balkonas 10c. HALSTED ir 32-ra GATVE.

MASTER SYSTEM

Mokykis kirpimo ir designing vyriškų ir moteriškų aprėdalu. Must sistema ir ypatingas mokytinas padarys jus žinova u tramų lais. Mes turime didžiausias ir geriausias kirpimo-designing ir siuvimo skyrius, kur mes atkoliname praktiską patyrimą kasmot jus mokykita. Elektra varomas mašinos mūsų siuvimo skyriuose. Jūs esate užkviectami aplankyti ir pamatyti mūsų mokyklą bile laipieci kaitis. Petronas daromas pagal dšų miera - bile stalties arba dydžius, 38 bile mady knygos. J. F. KASNIKA, principalas, 118 N. La Salle gatvė, prieš City Hall. Room 416-417.

SKOLINA PINIGUS

Pasikolinam Jums pinigūs ant antro morgilio ant dšų mums vybiš. Mes skolinom 6-12 nuosimti ir jga galite išmoketi kas mėnesi. Jeigu reikalingi pinigų statymai bel paserimui savo namuose, atimokimimui arba nuosimti už savo savasti, arba jeigu nori išmoketi savo pirmą morgesli; jeigu perkate arba mainai savo savasti ir reikalingi pinigų užsigimimui savo kontrakt, kreipkis i mus: Louis Stern & Co. Mortgage Bankieris 5 N. LA SALLE GATVE Kampas Madison ir La Salle gatvė. Kambarys 908. Telefonas Main 4355

X-RAY EXAMINAGIJA

Daug sergančių vyru ir moterų mano, kad del jų nėra gydomas. Aš noriu turėti progą gydyti tik tokiose atsitiktumose. Toliau egzaminacija tanki atidiegia kėbulams nepatempus kiti daktaru. Kiekviena ypatu turi pasinaudoti šiaja progą, tikrai padinti savo stovi. Pastiriamas dykai. VALANDOS: nuo 9 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 12 dieng. DR. SCHNEIDER, 1553 W. 47 Str., kampas Ashland Ave. Chicago, Ill.

Dr. A. I. EPSTEIN GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialistas moteriškų, vyriškų ir vaikų ligų. Ofisas ir Gyvenimas: 3600 S. Halsted St., kamp 36 st. Ofisas atdaras iki 10 val. ryto, 1-3 po piet ir vakarais. Telephone Drover 4974

Dr. M. FINKEL GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialistas veneriskų ir odos ligų Ofisas: New Era Building, Room 312 Kampas Halsted ir Harrison Sts. Valandos nuo 9 po piet iki 8 vakaro Nedėliomis nuo 12 iki 2 dieng.

DR. M. HERZMAN IŠ RUSIJOS

Gerai lietuviams žinomas per 16 metų laiko patyręs gydytojas, chirurgas ir akisius. Gydo akisius ir chroniskas ligas, vyru, moterų ir vaikų, pagal naujaisius metodus. X-ray ir kitokius elektros prietaisus. Ofisas ir laboratorija, 1025 W. 18th St., netoli Flak St. Valandos: Nuo 10-12 pietų; ir 6-8 vakarais. Telephone Canal 3110. Gyvenimas: 3412 S. Halsted Street. Valandos: 8-9 ryto, tiktai.

Dr. A. R. Blumenthal AKIŲ SPECIALISTAS

Akis išganymojam DYKAI Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare; nedėliomis nuo 10 iki 12 dieng. 4649 S. ASHLAND AVE., kampas 47 St.

PIRMA NEGU PIRKSI GAUK MUSŲ KAINAS

Ant Dury, Lentų Remy ir Stagnio Popieros CARR BROS. WRECKING CO. 3003-3039 S. Halsted St., Chicago, Ill.

ISMOK BARBERYSTES AMATA. Viskas sulig naujaisia mada. Mokestis \$25. Inrankiai duodami. Algos mokamos. TRI-CITY BARBER COLLEGE 819 S. State St. ir 606 W. Madison st. CHICAGO, ILL.

Dr. W. YUSZKIEWICZ

LIETUVISKAS AKIŲ GYDYTOJAS Kas turi skaudančias arba stipnas akis, ar galvos skausimus, atsilankykite pas mane. Mes turime didžiausias ir geriausias kirpimo-designing ir siuvimo skyrius, kur mes atkoliname praktiską patyrimą kasmot jus mokykita. Elektra varomas mašinos mūsų siuvimo skyriuose. Jūs esate užkviectami aplankyti ir pamatyti mūsų mokyklą bile laipieci kaitis. Petronas daromas pagal dšų miera - bile stalties arba dydžius, 38 bile mady knygos. J. F. KASNIKA, principalas, 118 N. La Salle gatvė, prieš City Hall. Room 416-417.

Dr. M. Stupnicki

3109 So. Morgan St., Chicago. VALANDOS: nuo 8 iki 11 ryto, nuo 5 iki 8 vakare.

Dr. A. A. ROTH RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniskas ligų. Valandos: 10-11 ryto, 4-6 po pietų, 7-8 vakare. Nedėliomis 10-1 po pietų. 3354 S. Halsted St. arti 34 St. Chicago

Svarbus Pranešimas Biznieriams

Chicagoje ir jos Apielinkese Kurie dar nesate užsiraše kalendorių 1917 metams, malonėkite atsiiaukti. Turime pasirinkimui gražiausių kalendorių, pritaikintų prie kiekvieno biznio. Kiekvienas biznieriūs, kurs duos savo kostumieriai mūsų kalendorių dovanų, bus atmenamas ilg laiką. Mes pristūčiame užsakymus i visas Suv. Valstijas. Gyvenantis netoliau 40 mylių nuo Chicago, parašykite atvirutę, o mūsų atstovas atvyks pas jus su "samples." Galintis atvažiuoti kviečiamis visokių laikų. Kiekvienas užsiskaitantis pas mūsų kalendorius, sudėdys daug pinigų ir gaus geriausias kalendorius, nes mes įdomami dideliame skaičiūje, galime parduoti daug pigiau. Bel mes norime lietuviškus biznieriūs parenti savo darbu, paduodami jiems žemiausias kainas. 10-tą nuosimti numušime nuo kalendorių kainų tiems, kurie atsilankys patis į "Naujienų" Ofisą, 1890 So. Halsted St.

Reikalaukit S-O-L-O "Geriausia ant Barų" Kompetentiški geros degtinės žinovai orderiuoja S-O-L-O Rye Klubuose, Hoteliuose ir Karčiamose. Tai yra gerimas suprantantiems geralus. Jmai užganėdina gėtrausių kritikų stovį. Butinai Reikalauk S-O-L-O STRAUS BROS. CO. Distillers - Chicago

BANKER'S COFFEE 26 a lb GARSĖ SANTOS KAVA. Visur parduodama po 28c ir po 30c 19c

SVIESTAS 41c RYZIAI 5 1/2c COCOA 14c ARBATA 40c

WEST SIDE 1378 Milwaukee Av. 2954 Milwaukee Av. 1945 Milwaukee Av. 2930 W. Madison St. 1644 W. Chicago Av. 1236 Blue Island Av. 1211 W. North Av. 1217 S. Halsted St. 1832 S. Halsted St. 1938 W. 10th St. 3102 W. 22nd St. 466 W. Division 726 W. North Av. 3632 Westwouth 2514 Lincoln Av. 3427 S. Halsted 4725 S. Ashland 3413 N. Clark

PIRMA NEGU PIRKSI GAUK MUSŲ KAINAS Ant Dury, Lentų Remy ir Stagnio Popieros CARR BROS. WRECKING CO. 3003-3039 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Princess Radziwill. Kunigaikštienė Radziwill. Jį yra dukė amerikiečių tėvų, tulų Deacon. Pirm kar es gyveno Lietuvoj. Vokiečiams užėinant pabėgo iš ten. Dabar įnai gyvena Ryme, Italijoje. Kunigaikštienė Radziwill pasizymėjo Rusijoje šelpimu nukentėjusių del karės žmonių.

CHICAGOS ŽINIOS

LIOTERIŲ KNYGUTĖS SU VILIOJA MIESTO DIDŽIŲŲ KRAUTUVIŲ PARDAVĖJUS.

Policija stengiasi surasti šaukiamą apgavikų, kurie pralpatino lioterijų knygutės tarp didmiesto krautuvų pardavėjų. Prieštos šaukos, kaip spėjama, priklauso didelis burys žmonių.

Paprastai prigavikas prieina prie pardavėjos ir pasiūlyja jai pašalinį užsiėmimą — parduoti kostiumieriams lioterijų knygutės. Toki knygutė talpina penkis dešimtis puslapių. Ant kiekvieno lapo yra merginų pardavėjos pavardė. Ji ant vieno lapo pavardė yra išspausdinta atbulai. Kas nusiperka tą lapą, tas ir išlaimi "auksinius daiktus," kurie kainuoja nedaugiau, kaip \$1. Lapas yra pardavinėjamas po dešimtuką. Vadinasi, už dolerį surenkama \$5. Geras biznis, ar ne?

Merginos stengiasi kuoduoti, kaip išparduoti tų knygučių. Jos gauna už tai tam tikrą nuosimį.

Nors didžiama merginų veda švartų gyvenimą, bet nestingia ir tokių, kurios pardavinėjimą knygučių panaudoja, kaip meškerę, pagavimui "kostiumierių" naktiniui bizniui. Mat čia yra gera progą išsikalbėti. Na, o žodis po žodžio padaroma ir "daka"...

Sakoma, kad Boston, Fair ir Woolworth krautuvėse knygučių biznis ypatingoj madoj.

TOWN OF LAKE.

Nelinkama rašyti apie šio kampelio papročius, kurie čia yra labai madoj. Vienok, ką parlabai, jei gero nėra — prisieina kalbėti ir apie blogą.

Subatvakariais, o kartais ir šiaip vakarais, salimuose yra rengiami baluokai. Programas ty baluokų maž-daug toks: saliumininkas nusisamdo muzikantą, pasodina jį kur nors kampe — ir "balius" prasideda. Ateina vienas-kitas "sportas" davatkėlė vedinas — na, ir "duok garą" nors visą naktį. Žinoma, ir saliumininko neuuskriaudžia — įkaitus reikina ir atvesti...

Kartais tuose baluose pasitaiko ir "dramų." Štai neseniai keli vaikai susivaržė dėl skaitavėdės: ir vieni norėjo pašokti su ja ir kiti. Užsibaigė, kaip ir visada užsibaigia tokiose atvėjuose, peštynėmis. Nukentėjo ir mergina: kazin kas pradėskė jai veidą.

Ar šiaip ar taip, bet jaunomenei gėda panašiai elgties. Argi nieko geresnio jaunimas nebusisuranda?

J. A. Zapol.

THE DAY BOOK PABRANGO.

Ačiu popierio ir kitų spaudos reikmenų pabrangimui, The Day Book dabar pabranginama po 2c. Spėjama, kad greitai laiku ir kiti Chicagos laikraščiai bus pabranginami po 2 centu.

SENUKĖ ĮZSMAUGTA.

Emestine Zerhora, 84 metų, 4447 So. Fifth ave., liko užsmaguota nežinomo piktadario. Pasak gydytojaus, jini nebeapsveiks.

Iš Charles L. H. Sherman, 6128 Kenwood ave., pavogta \$2, 500 vertės smuika, kuri buvo padaryta Italijoj.

Subatjot ir nedėlioj policija biavanišdarbavo: buvo apir rummy višbučiai ant klančionis ir Cottage Grove Rumunijos aršvę 119 "narumuniją dabai

Pranešimai

(PASARGA.—Draugij pranešimus skelbiamas be višmokestis. Pranešimai betai turi but priduriami iš vakaro, laikeliu arba telefonu. Priduotai tu pačij dieng, kada spaudiniamas dienraštis, nebegali but idėti. — "Naujienu" Adm.)

ZINOTINA MEGSTANTIEMS GERAI PAVALGYTI IR GRAZIAI GYVENTI.

Kam įkyrėjo restauracijų valgiai, kas geistų kasdien turėti tikrai gerą vakariene, tesikreipij p-į Mišeikieng sekamu adresu: 3001 S. Halsted st., Chicago (Aušros svetainė): galima užtikrinti, kad nesigailės tai padarę.

Ten pat, butent antrašu 3001 So. Halsted str., yra kambarys parandavojimui. Kambarys šviesus, švariai užlaikomas; vieta rami, patogij; čia pat randasi "Aušros" svetainė ir skaitytkla, kur jį kada galima gauti pasikaityti knygu, laikraščių; kur visuomet galima rasti žmonių pasikalbėjimui ir t. t. Jaunam vaikiniui sunku ir rasti atsakantesnį kambarį kaip čia. Taigi atsiskaukite dėl kambario augščiau paduotu adresu:

John Henon, negras, užnuštas, automobilii.

Henry Braidisch, 4024 Rotomans ave., ir J. H. Thomas ir jų pačios apdegė, kuomet jū automobiliius apsvirtė ir pradėjo degti.

John Tumokski, 3214 S. Halsted, ir kiti tris sužeistij, susidurus automobiliiui su gatvekaritu.

Wm. Binall, 10400 So. Ashland ave., nusizudė. Priežastis — nesusipratimai su pačia.

Sešiolika saliumų praiszengė prieč įstatymus.

Piktadariai apkraustė Wm. Haine, 1239 Fullerton ave. Laimėjo \$100.

Mabel Moore, 1155 N. Clark, serioziškame padėjime. Užgėrė miltelių nuo galvos skaudėjimo ir pavojingai susirgo.

Catherine Rottman, 6030 Union ave., sunkiai sužeistas. Uskrito stiklas.

Thos. Sekora, dviejų metų vaikas, bezaidamas nuriję ceculą, mirė.

P. Kriščiunas, Selmų kaimo, Vilkaviskio gmino, Surv. gub., jiesko savo brolij, Detroit, Mich. Kas pažįstate juos, praneškite adresu: Chas. Smith, 1757 N. Lunt ave., Chicago, Ill.

O. Valantiejutė, iš Maskvos, ketinanti važiuoti Amerikon per Japoniją pas savo brolij, kreipij dėl informacijų prie K. Norkaus ir San Francisco ir prašo pajieskoti jos brolio. — K. Norkaus, San Rafael, Cal.

P. Kriščiunas, Selmų kaimo, Vilkaviskio gmino, Surv. gub., jiesko savo brolij, Detroit, Mich. Kas pažįstate juos, praneškite adresu: Chas. Smith, 1757 N. Lunt ave., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA 2 inžinierij, 2 dreiverij, knygvėdžio pagelbininko, \$65, typtst. \$65, 2 pagelbininkų ir mashine shop, 3 vyrų j barnę, pagelbininko ir shipping room \$65; 3 janitorij \$55 ir \$60; 2 sargų, \$55 ir -60; stenografo \$65 iki \$70. Hotelio ir Restorano darbininkų prie įvairių darbų; boilerių plovėjų, 2 pečkurių ir pagelbininkų, \$2,50 iki \$3,00 j dieng; medžių pjaustytojų \$2,75 j dieng; 2 "puch press hands" 25c. j valandą. MOTERŲ reikalaujama, 6 moterų trumpoms valandoms darbo, stenografių, \$8 iki \$12; j ofisą merygų \$8 iki \$10. Hotelio ir restorano darbininkų prie įvairių darbų. Taipgi moterij j dirbtuves dirbti. "Visi darbai South, North ir West pusėj."

SOUTH PARK AGENCY, 4193 So. Halsted st., 2 augstas (Kalbama lenkiškai).

ANT PARDAVIMO.

PARSIDUODA pigiai nuosavybė po N 4553 South Washnetavej. Lotas 36x125, su visais intaisimais. \$3600. Atsiskaukite j

LAND OWNERS ASS'N 2751 W 22nd Pl., Chicago, Ill Tel. Lawndale 7539.

PARSIDUODA LABAI PIGIAI gerai rakanadi (fornicij). Kam reikalij greitai atsiskaukite. E. Butkiewicz 3151 So. Halsted St. Chicago, Ill.

TURIU greitai parduoti \$150 tikros skuros seklyčios setą, vilniausios mados už \$32. Dyonus \$12. Davenport \$25. Komodą \$12. Brasines lovas \$18. \$490 garantuotą pianą už \$100. \$200 victrolą ir rekordus \$50. Vartota vos 90 dieng. Rezidencija 3019 Jackson Blvd., arti Kedzie ave. Chicago, Ill.

PARSIDUODA saliuonas, nuo seno, gerai užvesta vieta, prieš McCormicko dirbtuves. Arba pajieskau pusininko su keletu simtu dolerij. Prievertas tai daryti dėl silpnos sveikatos. 2558 Blue Island Ave., Chgo.

PARSIDUODA fornicijai visai pigiai, už pusę kainos, mažai vartoti. Ant Bridgeport. Meldžiū atsiskaukti šiuo adresu: 3215 Lime St., Chicago.

KAS NORI GERO BIZNIO? Parsiduoda buferinė ir gresernė lenku ir lietuvių apgyventoj kolonijoj. Apie bižni nėra ką kalbėti — atėikit ir patis pamatysite ir nuspreosite apie jį vertę. 4102 S. Campbell Ave., Chicago.

PARSIDUODA geras saliuonas lietuvių apgyventoj vietoj. Biznis gerai išdirbtas. Kas norite gero biznio, atsiskaukite greitai laiku: 1327 So. 49th Ct., Cicero, Ill.

PARSIDUODA saliuonas. Puikiai vieta dėl nusimnatoj biznio žmogaus. Parsiduoda greitai laiku pinigais. Adresas: 733 W. 18th St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA namas ir lotas su storu (No 1112 W 20ta gtv.) už \$4700. J metus neša \$700 randos. Atsiskaukite j A. J. Rayspis, 2505 S Clifton Park ave., Chicago.

PARSIDUODA GERAS SALIUONAS Labai pigiai. Priežastis — turiu du saliuonu. Kreipkitės: Tam Pavlacki, 1155 Mijwaukee Ave., Chicago, Ill.

GERA PROGĄ. Jauna pora prierasta paaukauti savo puiknius, beveik naujus rakanadus už retai pigią kainą, \$170,00 seklyčios setas, tikros skuros už \$35. Vėliausios mados valgomioji ir miegamioj kambario rakanadus. 2 puikni dionu, davenport, taipgi \$325 pianą su 25 m. garantija už \$115 ir \$225 Victrola su brangiomis rekordais už \$60,00. Šis yra retas pigumas ir jums apsimokės patirij nežinur tur jus gyvenate. Viskas vartota vos 9 savaites. Parsiduos taipgi po vieng. Atsiskaukite tuojaus. Gyvenimo vieta: 1922 So. Kedzie Ave., arti 22ros gtv., Chicago, Ill.

ATEIKITE TUOJAUS

Išparduoti vėliausios mados 5-kių kambarių rakanadus visus ar atskirai, \$160 tikros skuros seklyčios setas \$35. Davenport, valgomioj kambario setas ir t. t. Taipgi \$600 didelis pianas, su suolu \$115, Jewel Point phonograph su keletu rekordų \$35. Kainojia \$200. Rakanadi vartoti 2 mėnisiu.

1520 N. Western 1st fl. arti North av. Chicago, Ill.

Reikalauja darbininkų.

Valstijos nemokamas Darbo Biuras reikalauja daug darbininkų Chicagoje ir kitur.

1 prie automobilij taisymo 2 elektrėmenų 16 prie rakanadų apnušimo 1 inžinieriaus 1 molterio 4 prie gelčies darbu 3 bucherij.

Taipjau daugelio darbininkų neamatninko kitokiemis darbuoms.

Išvažiavimui iš Chicagos reikalij daugelio darbininkų prie įvairių įvairiausių darbų j fabriku ir dirbtuves. Taipjau ukio darbuoms.

Ypač skyrjme reikalijama daugybės vaikų visokio amžiaus, bet ne jaunesniū kaip 14 metų, dirbti lengvesniū darbų dirbtuvėse, ofisose, pasiantinėjimui, mokinities įvairių amatų etc.

MOTERŲ SKYRIUJE reikalijama moterij ir merginų įvairiems darbuoms dirbtuvėse, skalbyklose, namų darbu, plovėjų, skalbėjų ir k.

REIKALINGA tvirtų vyrų prie nuolatinio darbo; gera mokeskis j Junk shop. Atsiskaukite j Lake view. Junk shop, 2616 South Port Ave., Chicago, Ill.

REIKALAUJU kambario su rakanadais, garu šildomu, elektros švieša, maudyne, atskiru įėjimu. Atsiskaukite laišku tikrai. G. LOOKAS, 1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKALAUJAM dviejų pirmarankio ir antrarankio kepėjo (bakers). Darbas nuolatinis ir mokeskis gera. Reikalij labai. Kreipkitės: Peter Wolfinkis, 314 — 157 Harvey Ill.

REIKALINGAS ZECERIS, kuris gerai moka spautuvės rankų darbą: statyt apgarsinimus ir įvairius spaudos darbuos. Atsiskaukite j "Naujienu" spautuvę, 1840 So. Halsted St.

REIKALAUJU gero žmogaus pagelbėti prie janitoriaus darbuo; darbas lengvas. Norėčiau, kad atsiskauktų augęs žmogus, arba katras negali sunkiai dirbti; duodu kvatiera, valgmą ir gerai užmokiu. Atsiskaukite tuojaus prie darbo: Kazimieras Praseius, 735 W. 73rd st., Chicago, Ill. Klauskite janitoriaus.

REIKALINGI TUOJAUS 2 gerai pardavėjai prie sveiko ir tinkancio darbo, kuris atneš jums gerus pinigus. Šiebtina progą dėl atsieikimo geresnės ateities.

Pasimatykite su **p. Loffman, Fred'k H. Bartlett and Co.** Chicagos didžiausi Real Estate operatoriai.

REIKALAUJAMA vyrų mokyties barberystės amato. Pigios kainos, lengvi išmokėjimai, mokinama dienomis ir vakarais, viskas puikiai, darbas kiekvienam žmogui. Ateikite arba rašykite:

BURKE BARBER SCHOOL 612 W. Madison St., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA merginų j dirbtuves darbuos. Puikios darbo sąlygos. Patyrimas nereikalingas. Gali uždirbti \$8 j savaitę išpradžij. Continental Can Co., Inc. 2201 S. Halsted St. Chicago

REIKALAUJAMA darbininkų j Scrap Iron Yard, \$2,50 j dieng, 2034 Carroll ave., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA darbininkų iškrovimui ir nesimui rastų iš vežimo. Darbas nuolatinis, 25c j valandą. Wm. MORRIS and SONS CO., 50th and Morgan Str. Chicago.

REIKALAUJAMA darbininkų j 3437 Lowe Ave., Chicago, Ill.

PAJIESKAU KAMBARIO su valgiu prie švartų žmonių. Kambarys vienam ar dviem žmonėm. Kad vieta butų netoliau kaip E. Chicago, ir Frank Barkausis, 541 S. Hohman St., Hammond, Ind.

Pajieskau draugų ir draugij gyvenančių Chicagoje: Petro Mockaus, Stanislovo Ambrozaičio ir Antano Urbanaviciaus; visi iš Erzvilkos parapijos, o aš iš Lenkų kaimo. Meldžiū atsiskaukti šiuo adresu: Juozapas Urbutis, 3437 Lowe Ave., Chicago, Ill.

Pajieskau draugų ir draugij gyvenančių Chicagoje: Petro Mockaus, Stanislovo Ambrozaičio ir Antano Urbanaviciaus; visi iš Erzvilkos parapijos, o aš iš Lenkų kaimo. Meldžiū atsiskaukti šiuo adresu: Juozapas Urbutis, 3437 Lowe Ave., Chicago, Ill.

AR BUVO bile vaikas, nepasaziečius, Robey Car, sužeistas iš bile priežasties apie dvi savaites laiko atgal? Adresas: J. FISCHBACHER, 747 N. Robey Str. Chicago

Randai

ANT RANDOS — dykai randa atsakančiam gyventojui iki Vasario 1 d. 1917. Kampinė sankrova ir numeris, 3701 Emerald ave. Paranki vieta pekarnė, gresernė, buferinė ir saliuoni, arba vėliaus paraduoli.

O'REILLY, 308 W. Van Buren Str., Chicago.

ANT RANDOS storas su trimis kambariais, arti lietuvių bažnyčios. Norintis gali atrasti po No 1437 So. 49th Ct., Cicero (Grant works), Ill. Savaitinis gero vietas.

Reikalavimai

REIKALAUJAMA patyrimų gėlažj karpymo ir jeiberių j Scrap Iron Yard Augšiausis mokeskis gerienis žmonėms.

A. BLACKSTONE, 1069 W. Taylor St., Chicago, Ill.

Pranešimai

(PASARGA.—Draugij pranešimus skelbiamas be višmokestis. Pranešimai betai turi but priduriami iš vakaro, laikeliu arba telefonu. Priduotai tu pačij dieng, kada spaudiniamas dienraštis, nebegali but idėti. — "Naujienu" Adm.)

ZINOTINA MEGSTANTIEMS GERAI PAVALGYTI IR GRAZIAI GYVENTI.

Kam įkyrėjo restauracijų valgiai, kas geistų kasdien turėti tikrai gerą vakariene, tesikreipij p-į Mišeikieng sekamu adresu: 3001 S. Halsted st., Chicago (Aušros svetainė): galima užtikrinti, kad nesigailės tai padarę.

Ten pat, butent antrašu 3001 So. Halsted str., yra kambarys parandavojimui. Kambarys šviesus, švariai užlaikomas; vieta rami, patogij; čia pat randasi "Aušros" svetainė ir skaitytkla, kur jį kada galima gauti pasikaityti knygu, laikraščių; kur visuomet galima rasti žmonių pasikalbėjimui ir t. t. Jaunam vaikiniui sunku ir rasti atsakantesnį kambarį kaip čia. Taigi atsiskaukite dėl kambario augščiau paduotu adresu:

John Henon, negras, užnuštas, automobilii.

Henry Braidisch, 4024 Rotomans ave., ir J. H. Thomas ir jų pačios apdegė, kuomet jū automobiliius apsvirtė ir pradėjo degti.

John Tumokski, 3214 S. Halsted, ir kiti tris sužeistij, susidurus automobiliiui su gatvekaritu.

Wm. Binall, 10400 So. Ashland ave., nusizudė. Priežastis — nesusipratimai su pačia.

Sešiolika saliumų praiszengė prieč įstatymus.

Piktadariai apkraustė Wm. Haine, 1239 Fullerton ave. Laimėjo \$100.

Mabel Moore, 1155 N. Clark, serioziškame padėjime. Užgėrė miltelių nuo galvos skaudėjimo ir pavojingai susirgo.

Catherine Rottman, 6030 Union ave., sunkiai sužeistas. Uskrito stiklas.

Thos. Sekora, dviejų metų vaikas, bezaidamas nuriję ceculą, mirė.

P. Kriščiunas, Selmų kaimo, Vilkaviskio gmino, Surv. gub., jiesko savo brolij, Detroit, Mich. Kas pažįstate juos, praneškite adresu: Chas. Smith, 1757 N. Lunt ave., Chicago, Ill.

O. Valantiejutė, iš Maskvos, ketinanti važiuoti Amerikon per Japoniją pas savo brolij, kreipij dėl informacijų prie K. Norkaus ir San Francisco ir prašo pajieskoti jos brolio. — K. Norkaus, San Rafael, Cal.

P. Kriščiunas, Selmų kaimo, Vilkaviskio gmino, Surv. gub., jiesko savo brolij, Detroit, Mich. Kas pažįstate juos, praneškite adresu: Chas. Smith, 1757 N. Lunt ave., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA 2 inžinierij, 2 dreiverij, knygvėdžio pagelbininko, \$65, typtst. \$65, 2 pagelbininkų ir mashine shop, 3 vyrų j barnę, pagelbininko ir shipping room \$65; 3 janitorij \$55 ir \$60; 2 sargų, \$55 ir -60; stenografo \$65 iki \$70. Hotelio ir Restorano darbininkų prie įvairių darbų; boilerių plovėjų, 2 pečkurių ir pagelbininkų, \$2,50 iki \$3,00 j dieng; medžių pjaustytojų \$2,75 j dieng; 2 "puch press hands" 25c. j valandą. MOTERŲ reikalaujama, 6 moterų trumpoms valandoms darbo, stenografių, \$8 iki \$12; j ofisą merygų \$8 iki \$10. Hotelio ir restorano darbininkų prie įvairių darbų. Taipgi moterij j dirbtuves dirbti. "Visi darbai South, North ir West pusėj."

SOUTH PARK AGENCY, 4193 So. Halsted st., 2 augstas (Kalbama lenkiškai).

ANT PARDAVIMO.

PARSIDUODA pigiai nuosavybė po N 4553 South Washnetavej. Lotas 36x125, su visais intaisimais. \$3600. Atsiskaukite j

LAND OWNERS ASS'N 2751 W 22nd Pl., Chicago, Ill Tel. Lawndale 7539.

PARSIDUODA LABAI PIGIAI gerai rakanadi (fornicij). Kam reikalij greitai atsiskaukite. E. Butkiewicz 3151 So. Halsted St. Chicago, Ill.

TURIU greitai parduoti \$150 tikros skuros seklyčios setą, vilniausios mados už \$32. Dyonus \$12. Davenport \$25. Komodą \$12. Brasines lovas \$18. \$490 garantuotą pianą už \$100. \$200 victrolą ir rekordus \$50. Vartota vos 90 dieng. Rezidencija 3019 Jackson Blvd., arti Kedzie ave. Chicago, Ill.

PARSIDUODA saliuonas, nuo seno, gerai užvesta vieta, prieš McCormicko dirbtuves. Arba pajieskau pusininko su keletu simtu dolerij. Prievertas tai daryti dėl silpnos sveikatos. 2558 Blue Island Ave., Chgo.

PARSIDUODA fornicijai visai pigiai, už pusę kainos, mažai vartoti. Ant Bridgeport. Meldžiū atsiskaukti šiuo adresu: 3215 Lime St., Chicago.

KAS NORI GERO BIZNIO? Parsiduoda buferinė ir gresernė lenku ir lietuvių apgyventoj kolonijoj. Apie bižni nėra ką kalbėti — atėikit ir patis pamatysite ir nuspreosite apie jį vertę. 4102 S. Campbell Ave., Chicago.

PARSIDUODA geras saliuonas lietuvių apgyventoj vietoj. Biznis gerai išdirbtas. Kas norite gero biznio, atsiskaukite greitai laiku: 1327 So. 49th Ct., Cicero, Ill.

PARSIDUODA saliuonas. Puikiai vieta dėl nusimnatoj biznio žmogaus. Parsiduoda greitai laiku pinigais. Adresas: 733 W. 18th St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA namas ir lotas su storu (No 1112 W 20ta gtv.) už \$4700. J metus neša \$700 randos. Atsiskaukite j A. J. Rayspis, 2505 S Clifton Park ave., Chicago.

PARSIDUODA GERAS SALIUONAS Labai pigiai. Priežastis — turiu du saliuonu. Kreipkitės: Tam Pavlacki, 1155 Mijwaukee Ave., Chicago, Ill.

GERA PROGĄ. Jauna pora prierasta paaukauti savo puiknius, beveik naujus rakanadus už retai pigią kainą, \$170,00 seklyčios setas, tikros skuros už \$35. Vėliausios mados valgomioji ir miegamioj kambario rakanadus. 2 puikni dionu, davenport, taipgi \$325 pianą su 25 m. garantija už \$115 ir \$225 Victrola su brangiomis rekordais už \$60,00. Šis yra retas pigumas ir jums apsimokės patirij nežinur tur jus gyvenate. Viskas vartota vos 9 savaites. Parsiduos taipgi po vieng. Atsiskaukite tuojaus. Gyvenimo vieta: 1922 So. Kedzie Ave., arti 22ros gtv., Chicago, Ill.

ATEIKITE TUOJAUS

Išparduoti vėliausios mados 5-kių kambarių rakanadus visus ar atskirai, \$160 tikros skuros seklyčios setas \$35. Davenport, valgomioj kambario setas ir t. t. Taipgi \$600 didelis pianas, su suolu \$115, Jewel Point phonograph su keletu rekordų \$35. Kainojia \$200. Rakanadi vartoti 2 mėnisiu.

1520 N. Western 1st fl. arti North av. Chicago, Ill.

Pranešimai

(PASARGA.—Draugij pranešimus skelbiamas be višmokestis. Pranešimai betai turi but priduriami iš vakaro, laikeliu arba telefonu. Priduotai tu pačij dieng, kada spaudiniamas dienraštis, nebegali but idėti. — "Naujienu" Adm.)

ZINOTINA MEGSTANTIEMS GERAI PAVALGYTI IR GRAZIAI GYVENTI.

Kam įkyrėjo restauracijų valgiai, kas geistų kasdien turėti tikrai gerą vakariene, tesikreipij p-į Mišeikieng sekamu adresu: 3001 S. Halsted st., Chicago (Aušros svetainė): galima užtikrinti, kad nesigailės tai padarę.

Ten pat, butent antrašu 3001 So. Halsted str., yra kambarys parandavojimui. Kambarys šviesus, švariai užlaikomas; vieta rami, patogij; čia pat randasi "Aušros" svetainė ir skaitytkla, kur jį kada galima gauti pasikaityti knygu, laikraščių; kur visuomet galima rasti žmonių pasikalbėjimui ir t. t. Jaunam vaikiniui sunku ir rasti atsakantesnį kambarį kaip čia. Taigi atsiskaukite dėl kambario augščiau paduotu adresu:

John Henon, negras, užnuštas, automobilii.

Henry Braidisch, 4024 Rotomans ave., ir J. H. Thomas ir jų pačios apdegė, kuomet jū automobiliius apsvirtė ir pradėjo degti.

John Tumokski, 3214 S. Halsted, ir kiti tris sužeistij, susidurus automobiliiui su gatvekaritu.

Wm. Binall, 10400 So. Ashland ave., nusizudė. Priežastis — nesusipratimai su pačia.

Sešiolika saliumų praiszengė prieč įstatymus.

Piktadariai apkraustė Wm. Haine, 1239 Fullerton